

Проширено упутство за корисника

9356735

Издање 1

CE 168

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОИЗВОДА

Ми, NOKIA CORPORATION изјављујемо на своју искључиву одговорност да је производ RH-19 усклађен са одредбама следеће Директиве Савета: 1999/5/ЕС. Примерак Изјаве о усклађености производа можете наћи на адреси http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity

Copyright © 2003 Nokia. Сва права задржана.

Без претходне писмене дозволе друштва Nokia забрањена је репродукција, трансфер, дистрибуција или меморисање неког дела или читавих садржаја у овом документу.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on и Pop-Port су жигови или заштићени жигови фирме Nokia Corporation. Остали називи производа и фирми који се помињу у овом тексту могу бити жигови или робне марке њихових власника.

Nokia tune је аудио жиг компаније Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2003. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Nokia води политику континуираног развоја. Nokia задржава право на измене и побољшања без претходне најаве ма ког од производа који су описани у овом документу.

Ни у ком случају Nokia неће бити одговорна за ма какав губитак података или прихода или неку посебну, случајну, последичну или индиректну штету ма како да је проузрокована.

Садржаји овог документа су дати "као што јесу". Осим ако то не захтева одговарајући пропис, не дају се никакве гаранције, било изричите било оне које се подразумевају, укључујући, али не ограничавајући се на њих, и подразумевајуће гаранције комерцијалне погодности и погодности за посебну сврху, у односу на тачност, поузданост или садржај овог документа. Nokia задржава право на измену овог документа или на његово повлачење у свако доба без претходне најаве.

Расположивост посебних производа може да варира у зависности од подручја. Молимо проверите то код Вама најближег продавца Nokia-е. Молимо да батерије правилно одлажете.

ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ	11
Опште информације	14
Типографија у овом упутству за корисника	14
Приступне шифре	14
Преглед функција телефонског апарата	16
Сервис мултимедија порука (MMS)	16
Полифони аудио (MIDI)	16
GPRS, (Општи пакетски пренос података).....	17
MIDP Java™ апликације	17
Nokia OTA сервис подешавања (параметара)	18
Заједничка меморија	18
1. Ваш телефонски апарат	19
Тастери и конектори	19
Пасивни режим рада	20
Тапет	21
Заштита екрана	21
Уштеда енергије	21
Основни индикатори	22
2. За почетак	24
Инсталација SIM картице и батерије.....	24
Пуњење батерије.....	26
Укључивање и искључивање телефонског апарата	26
Нормалан радни положај	27

Закључавање тастатуре (блокада).....	28
Замена предње и задње маске.....	29
Пуњење самосветлеће маске.....	30
3. Основне функције	31
Позивање	31
Брзо бирање неког телефонског броја	32
Успостављање конференцијске везе.....	32
Пријем или одбијање долазног позива	33
Позив на чекању.....	33
Опције у току везе.....	33
Звучник.....	34
4. Писање текста	35
Укључивање и искључивање интуитивног начина уноса текста.....	35
Употреба интуитивног начина уноса текста	35
Писање сложеница	37
Употреба традиционалног начина уноса текста	37
Савети за писање текста	37
5. Коришћење менија.....	40
Приступ некој функцији менија.....	40
Списак функција менија.....	42
Поруке (Мени 1).....	47
Текстуалне поруке	47
Писање и слање порука	47
Опције слања порука.....	49
Писање и слање SMS е-маил поруке (електронске поште преко SMS сервиса).....	49
Читање и одговарање на поруку или SMS е-маил.....	51
Фолдери Пријем и Слање	52

Обрасци.....	52
Фолдер Архива и Моји фолдери.....	52
Листе доставе.....	53
Бројач порука.....	54
Мултимедија поруке.....	54
Писање и слање мултимедија поруке.....	55
Читање и одговарање на мултимедија поруку.....	57
Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послате поруке.....	58
Меморија за мултимедија поруке пуна.....	58
Брисање порука.....	58
Говорне поруке.....	59
Инфо поруке.....	60
Подешавања порука.....	60
Подешавања текстуалних и е-маил порука.....	60
Подешавања замене порука.....	61
Подешавања мултимедија порука.....	61
Подешавање величине фонта.....	62
Сервисне команде.....	62
Листе позива (Мени 2).....	63
Листа претходних позива.....	63
Бројачи импулса и мерачи позива.....	64
Контакти (Мени 3).....	65
Избор подешавања за контакте.....	66
Меморисање имена и телефонских бројева (Додај контакт).....	66
Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном контакту.....	66
Промена основног броја.....	67
Додавање слике неком имену или броју у контактима.....	68
Тражење неког контакта.....	68
Измена имена, броја или текстуалног дела, или промена слике.....	68

Брисање контаката.....	69
Брисање бројева, текстуалних ставки или слика	69
Копирање контаката.....	69
Слање и примање визиткарте	70
Брзо бирања.....	71
Инфо бројеви.....	71
Бројеви сервиса.....	71
Моји бројеви.....	72
Групе позивача	72
Начини рада (Мени 4).....	73
Подешавања (Мени 5).....	74
Личне пречице.....	74
Заштита екрана	74
Подешавања времена и датума	75
Сат.....	75
Датум.....	76
Аутоажурирање времена и датума	76
Подешавање позива.....	76
Преусмерење	76
Одговор било којим тастером	77
Аутоматско понављање бирања.....	77
Брзо бирање	77
Позив на чекању.....	78
Извештај по позиву	78
Шаљи мој идентитет	78
Линија за одлазне позиве	78
Подешавање телефона.....	79
Језик	79
Аутоматска заштита тастатуре.....	79

Приказ информације о ћелији	80
Поздравна порука	80
Избор мреже.....	80
Потврда акција SIM сервиса	80
Помоћна објашњења.....	81
Тон при укључењу.....	81
Подешавање екрана.....	81
Тапет.....	81
Колор шеме	82
Лого оператора.....	82
Осветљај екрана	82
Подешавање тонова.....	83
Подешавање проширења.....	84
Сигурносна подешавања	85
Врати фабричка подешавања	86
Аларм (Мени 6).....	86
Галерија (Мени 7).....	87
Календар (Мени 8).....	89
Унос напомене у календар.....	90
Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену.....	91
Игре (Мени 9).....	91
Стартовање игре	91
Остале опције које су на располагању за самосталну игру или скуп игара.....	92
Допуна игара	92
Стање меморије за игре.....	92
Подешавања игре.....	93
Апликације (Мени 10).....	93
Стартовање апликације	93
Остале опције које су на располагању за самосталну апликацију или скуп апликација.....	94

Преузимање апликације	94
Стање меморије за апликације	96
Додаци (Мени 11)	96
Калкулатор	97
Израчунавање конверзије валута	97
Тајмер	98
Штоперица	98
Праћење времена и међувремена	99
Пролазна времена	99
Преглед и брисање времена	99
Сервиси (Мени 12)	100
Основни кораци за приступ и коришћење сервиса	100
Подешавање телефонског апарата за неки сервис	101
Меморисање параметара сервиса примљених као ОТА порука	101
Ручно уношење параметара сервиса	102
Успостављање везе са сервисом	104
Претраживање страница сервиса	105
Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања	105
Опције у току претраживања	106
Директно позивање	107
Раскините везу са сервисом	107
Подешавање изгледа вишенаменског претраживача	107
Избор подешавања кукица	108
Адресе (букмарк ознаке)	108
Примање адресе (букмарк ознаке)	109
Преузимање	109
Сервисни пријем	109
Подешавање сервисног пријема	110
Брисање кеш меморије	110

Сертификати ауторитета.....	111
Преглед листе сертификата ауторитета.....	111
Индикатор сигурности.....	111
Фаворити (Мени 13).....	112
SIM сервиси (Мени 14).....	112
6. Комуникације са РС рачунаром.....	113
PC Suite.....	113
7. О батерији.....	115
Пуњење и пражњење.....	115
ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ.....	117
ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ.....	119

ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ

Прочитајте ове једноставне смернице. Кршење правила може да буде опасно или противзаконито. Додатне детаљне информације су дате у овом Упутству.

Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ЈЕ НА ПРВОМ МЕСТУ

Не користите ручни телефон у току вожње.

СМЕТЊЕ

Сви мобилни телефони могу да буду изложени сметњама које утичу на радне карактеристике.

ИСКЉУЧИТЕ У БОЛНИЦАМА

Придржавајте се свих прописа или правила. Искључите телефон у близини медицинске опреме.

ИСКЉУЧИТЕ У АВИОНУ

Бежични уређаји могу проузроковати сметње у авиону.

ИСКЉУЧИТЕ ПРИ ТОЧЕЊУ ГОРИВА

Не користите телефон на местима за точење горива. Не користите га у близини горива или хемикалија.

ИСКЉУЧИТЕ БЛИЗУ МЕСТА МИНИРАЊА

Не користите телефон на местима где се врши минирање. Придржавајте се ограничења и поступајте по свим прописима и правилима.

УПОТРЕБЉАВАЈТЕ РАЗУМНО

Употребљавајте само у нормалном положају. Немојте непотребно додиривати антену.

КВАЛИФИКОВАНИ СЕРВИС

Само квалификоване особе смеју инсталисати или поправљати телефонску опрему.

ПРИБОР И БАТЕРИЈЕ

Употребљавајте само одобрени прибор и батерије. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ДРУГЕ УРЕЂАЈЕ

Код прикључивања на ма који други уређај, прочитајте његово упутство за употребу ради безбедносних инструкција. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

РЕЗЕРВНЕ КОПИЈЕ

Не заборавите да направите резервне копије свих важних података.

ОТПОРНОСТ НА ВОДУ

Ваш телефонски апарат није водоотпоран. Одржавајте га сувим.

ПОЗИВАЊЕ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Унесите број телефона укључујући број мрежне групе, затим притисните . За завршетак везе притисните . Да одговорите на позив притисните .

ХИТНИ ПОЗИВИ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана. Унесите број службе помоћи и притисните . Дајте своју локацију. Немојте да прекидате везу све док Вам се то не каже.

■ Услуге мреже

Мобилни телефон описан у овом упутству одобрен је за коришћење у дигиталним целуларним мрежама GSM900, GSM1800 и GSM1900.

Трофреквентност је могућност зависна од мреже. Проверите са својим локалним провајдером да ли се можете претплатити и користити ову могућност.

Многе могућности наведене у овом упутству називају се услуге мреже. То су посебне услуге које договарате преко свог провајдера. Пре него што будете могли да користите било коју од ових услуга мреже, морате да се претплатите на те услуге код свог провајдера и да добијете упутства за њихово коришћење.

Напомена: Неке мреже можда не подржавају све карактере карактеристичне за језик и/или услуге.

■ О прибору

Проверите број модела сваког пуњача пре његове употребе са овим апаратом. Овај апарат је намењен да се употребљава са напајањем из АСР-7, АСР-12 и LCH-12.

Упозорење: Употребљавајте само батерије, пуњаче и прибор које је одобрио произвођач телефона за употребу уз овај модел телефона. Употреба било којих других типова може поништити одобрење или гаранцију који се односе на телефон а може бити и опасна.

За могућност набавке одобреног прибора, молимо проверите код Вашег продавца.

Када искључујете кабл за напајање било ког прибора, ухватите и извучите утикач, а не кабл.

Опште информације

■ Типографија у овом упутству за корисника

Текстови који се приказују на екрану телефонског апарата дати су у плавој боји; на пример *Ubaci SIM karticu*.

Екрански текстови који се односе на функције селекционих тастера, , дати су масним плавим словима; на пример **Meni**.

■ Приступне шифре

- **Сигурносна шифра (5 – 10 цифара):** Сигурносна шифра штити ваш телефонски апарат од неовлашћене употребе и испоручује се уз телефон. Фабрички подешена шифра је 12345. Промените ову шифру и нову чувајте у тајности и на безбедном месту, даље од свог телефонског апарата. Да промените шифру и подесите апарат да је захтева, видите Сигурносна подешавања на страници 85.
- **PIN шифра и PIN2 шифра (4 до 8 цифара):** PIN (Personal Identification Number, Лични идентификациони број) шифра штити вашу SIM картицу од неовлашћене употребе. PIN шифра се обично испоручује уз SIM картицу.

Подесите телефонски апарат да захтева унос PIN шифре код сваког укључивања; видите Сигурносна подешавања на страници 85.

PIN2 шифра се евентуално испоручује уз SIM картицу и она служи за приступ одређеним функцијама, као што су бројачи тарифних јединица.

Уколико унесете погрешну PIN шифру више пута, телефон приказује упозорење *SIM je blokirana* и од Вас захтева да унесете PUK шифру. Обратите се свом провајдеру да добијете PUK шифру.

- **PUK и PUK2 шифре (8 цифара):** PUK (Personal Unblocking Key – Лична шифра за деблокаду) шифра је потребна за промену блокиране PIN шифре. PUK2 шифра је потребна за промену блокиране PIN2 шифре.

Ако ове шифре нису испоручене уз SIM картицу, за њих се обратите свом локалном провајдеру сервиса.

- **Шифра забране позива (4 цифре):** Шифра забране (позива) је неопходна код коришћења опције *Usluga zabrane poziva*; видите Сигурносна подешавања на страници 85. Ову шифру можете добити од свог провајдера, добављача услуга.

Преглед функција телефонског апарата

Nokia 3100 пружа бројне функције које су практичне за свакодневну употребу, као што су Календар, Сат, Аларм, Начини рада и многе друге. Такође је за телефон на располагању и асортиман Xpress-on™ маске. За замену маске, погледајте Замена предње и задње маске на страници 29.

■ Сервис мултимедија порука (MMS)

Овај телефон може да шаље мултимедија поруке које садрже текст и слику, као и да прима поруке које садрже текст, слике и аудио записе. Сlike и аудио записе можете сачувати за лична подешавања свог телефона. Видите Мултимедија поруке на страници 54.

■ Полифони аудио (MIDI)

Полифони звук, аудио запис, се састоји из неколико тонских компонената које се у звучнику репродукују истовремено, као права мелодија. Полифони звуци се користе за мелодије звона и обавештења о порукама. Ваш телефон поседује тонске компоненте за преко 40 музичких инструмената које се могу користити у полифоним аудио записима али истовремено може репродуковати четири инструмента. Телефон подржава Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) аудио формат.

Полифоне тонове, мелодије, звона можете примати преко сервиса мултимедија порука (видите Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 57), или их можете презимати користећи мени Галерија (видите Галерија (Мени 7) на страници 87) или користећи програмски пакет PC Suite (видите PC Suite на страници 113).

■ GPRS, (Општи пакетски пренос података)

GPRS технологија је мрежни сервис који омогућава употребу мобилних телефона за слање и пријем података путем комуникационих мрежа базираних на IP (Internet Protocol) протоколу. GPRS је носач података који омогућава бежични приступ мрежама за размену података као што је Интернет. Апликације које могу користити GPRS су MMS (сервис размене мултимедија порука), SMS (сервис размене кратких порука), претраживање и преузимање Java апликација. Имајте на уму да ваш телефон подржава две истовремене GPRS везе. На пример, можете примати мултимедија поруку и истовремено претраживати мрежу.

Да бисте могли користити GPRS технологију

- Обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса у вези могућности и претплате на GPRS мрежни сервис.
- Меморишите GPRS подешавања, параметре, за сваку од апликација која се користи преко GPRS сервиса.

Видите Подешавање телефонског апарата за неки сервис на страници 101 и Подешавања порука на страници 60.

Тарифирање GPRS везе и апликација

Наплаћује се и остварена GPRS веза и коришћење апликације путем GPRS сервиса. За детаљније информације о тарифирању, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

■ MIDP Java™ апликације

Ваш телефонски апарат подржава Java технологију и садржи неке MIDP Java™ игре које су посебно програмиране за мобилне телефоне. У свој телефон можете преузимати апликације и нове игре; видите Апликације (Мени 10) на страници 93.

■ Nokia OTA сервис подешавања (параметара)

Неки сервиси захтевају посебна подешавања вашег телефона. Параметре, подешавања можете примати директно као OTA поруку, па их само сачувати. За детаљније информације и расположиве параметре, подешавања, обратите се свом најближем Nokia дилеру.

■ Заједничка меморија

Наредне функције телефонског апарата деле расположиву меморију: именик контаката у телефону, текстуалне и мултимедија поруке, слике и мелодије звона у галерији, календар, адресе (букмарк ознаке), Java игре и апликације. Коришћење неке од ових функција смањује количину меморије која преостаје за остале функције које деле меморију. Ово је посебно актуелно у случајевима интензивног коришћења неке од тих функција. На пример, меморисање великог броја слика, Java апликација итд., може заузети комплетну заједничку меморију па ће телефон приказати упозорење да је меморија испуњена. У том случају, пре наставка рада, обришите неке податке или датотеке креиране у функцијама које користе заједничку меморију.

1. Ваш телефонски апарат

■ Тастери и конектори

1. Главни прекидач

Укључује и искључује телефонски апарат. На пример, када је тастатура закључана, кратак притисак на главни прекидач укључује осветљење екрана на око 15 секунди.

2. Селекциони тастери и

Функција ових тастера зависи од текста који је приказан на екрану изнад њих; на пример **Мени** или **Контакти** у пасивном режиму.

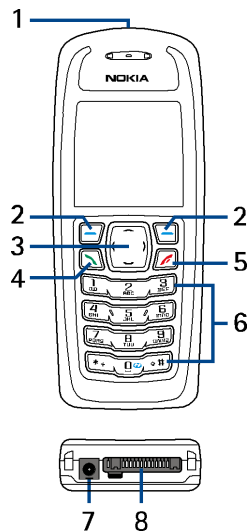
3. Четворосмерни тастер са , , ,

Омогућава кретање кроз имена, телефонске бројеве, меније или опције параметара, као и кроз календар. У пасивном режиму, притиском на отвара се мени *Kreiraj poruku* а притиском на отвара се *Kalendar* мени. У току везе, разговора, притиском на и подешава се јачина звука. У пасивном режиму као и у току везе, притиском на или отвара се листа контаката.

4. бира телефонски број и одговара на долазни позив. У пасивном режиму, приказује последњи бирани број.

5. прекида успостављену везу. **Изазак из било које функције.**

6. - унос цифара и словних карактера.

+ и # се користе за различите намене у различитим функцијама.

У пасивном режиму, притисак и држање тастера позива вашу говорну пошту.

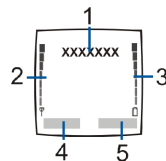
У пасивном режиму, притиском и држањем тастера Интернет отвара се почетна страна активног сервиса; видите Успостављање везе са сервисом на страници 104.

7. Конектор пуњача
8. Pop-Port™ конектор за слушалице и дата кабл, на пример.

■ Пасивни режим рада

Када је телефонски апарат спреман за употребу а нисте унели ниједан карактер, апарат се налази у пасивном режиму рада.

1. Представља лого оператора мреже.
2. Приказује јачину сигнала дигиталне целуларне мреже на вашој тренутној локацији. Што је стубић виши, сигнал је јачи.
3. Приказује ниво напуњености батерије. Што је стубић виши, батерија је пунија.
4. Леви селекциони тастер у пасивном режиму је **Meni**.
5. Десни селекциони тастер у пасивном режиму је **Kontakti** или **Favoriti**, или пак специфични назив оператора. Ако притиснете десни селекциони тастер када је он
  - **Kontakti**, можете приступити менију *Kontakti*.
  - **Favoriti**, можете се кретати кроз одређене функције (личне пречице) и бирати их. За постављање функција личних пречица, видите део Личне пречице на страници 74. Исте

функције можете активирати и када одаберете мени *Favoriti*; видите Фаворити (Мени 13) на страници 112.

- тастер оператора мреже, можете приступати почетној страни оператора мреже.

Погледајте и део Основни индикатори на страници 22.

Тапет

Свој телефон можете подесити да у пасивном режиму приказује неку позадинску слику, тапет. Видите Тапет на страници 81.

Заштита екрана

Свој телефон можете подесити да у пасивном режиму приказује скрин сејвер, заштиту екрана. Видите Заштита екрана на страници 74.

Уштеда енергије

Ради уштеде енергије, после одређеног временског периода некористићења функција телефона, све графичке приказе на дисплеју телефона замењује дигитални сат. Да деактивирате скрин сејвер, заштиту екрана, притисните било који тастер.

Ако нисте подесили тачно време, на екрану се приказује 00:00. За постављање тачног времена, погледајте Сат на страници 75.

Заштиту екрана, скрин сејвер, можете поставити и из менија *Galerija*. Погледајте и део Заштита екрана на страници 74.

Основни индикатори

- Примили сте једну или више текстуалних или графичких порука. Видите [Читање и одговарање на поруку или SMS е-маил на страници 51.](#)
- Примили сте једну или више мултимедија порука. Видите [Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 57.](#)
- Примили сте једну или више говорних порука. Видите [Говорне поруке на страници 59.](#)
- Тастатура телефонског апарата је закључана. Видите [Закључавање тастатуре \(блокада\) на страници 28.](#)
- Телефонски апарат не звони на долазни позив или текстуалну поруку када је [Upozorenje na dolazni poziv](#) постављено на [Isključeno](#) и [Ton poruke](#) на [Isključena](#). Видите [Подешавање тонова на страници 83.](#)
- Аларм постављен на [Uključi](#). Видите [Аларм \(Мени 6\) на страници 86.](#)
- Телефон је регистровао пропуштен позив. Видите [Листе позива \(Мени 2\) на страници 63.](#)
- Тајмер је активан. Видите [Тајмер на страници 98.](#)
- Штоперица је активна у позадини. Видите [Штоперица на страници 98.](#)
- Успостављена је приступна веза преко GPRS-а. Индикатор се приказује у горњем левом делу екрана.
- Долазни или одлазни позив или текстуална порука у току GPRS приступне везе. GPRS веза се привремено обуставља.

- Сви ваши позиви су преусмерени на други број, *Preusmeri sve govorne pozive*. Ако поседујете две телефонске линије, индикатор преусмеравања за прву линију је а за другу линију . Видите Преусмерење на страници 76.
- 1** или **2** Означава одабрану телефонску линију, ако имате две линије. Видите Линија за одлазне позиве на страници 78.
- Активиран је звучник; видите Звучник на страници 34.
- Позиви су ограничени на затворену групу корисника. Видите Сигурносна подешавања на страници 85.
- Одабран је временски ограничен начин рада. Видите Начини рада (Мени 4) на страници 73.
-   или На телефон су повезане слушалице, хендсфри или адаптер за слушни апарат.
- Да бисте подесили да телефон у пасивном режиму приказује време и датум, видите Сат на страници 75 и Датум на страници 76.

2. За почетак

■ Инсталација SIM картице и батерије

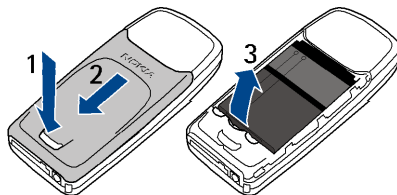
Држите све SIM картице далеко од дохвата деце.

- SIM картица и њени контакти се могу лако оштетити гребањем или савијањем, па зато будите пажљиви при манипулацији картицом, при њеном убацивању и вађењу.
- Пре инсталације SIM картице, увек проверите да је телефон искључен, и по потреби, ископчајте сва проширења.

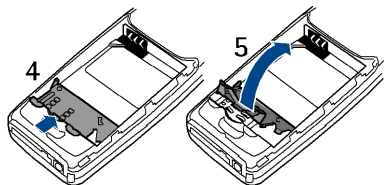
1. Да скинете задњу маску са апарата:

Са задњом страном апарата према себи, притисните тастер за ослобађање задње маске (1) и погурајте задњу маску (2).

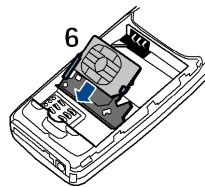
Извадите батерију тако што ћете је подићи врхом прста (3).

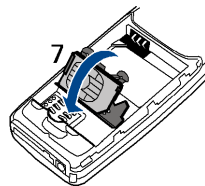
2. Да ослободите држач SIM картице, нежно повуците блокаду држача картице (4) и отворите га (5).

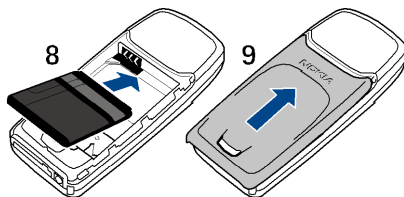
3. Убаците SIM картицу у држач SIM картице (6). Проверите да је SIM картица уметнута правилно и да су златне контакт површине на картици окренуте као на слици.

4. Затворите држач SIM картице (7) и притисните га да се забрави.

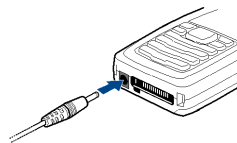
- Убаците батерију (8).
- Угурајте задњу маску у њено лежиште (9).

■ Пуњење батерије

- Утакните проводник пуњача у утичницу на доњој страни телефонског апарата.
- Укључите пуњач у зидну утичницу наизменичног напона.

Ако је телефонски апарат укључен, на кратко се приказује текст *Punjenje*. Уколико је батерија потпуно празна проћи ће неколико минута пре него што се на екрану појави индикатор пуњења и пре него што се може остварити било каква веза.

Телефон можете користити док је прикључен пуњач.

Време пуњења зависи од пуњача и батерије који се користе. На пример, пуњење батерије BL-5C пуњачем АСП-7 траје до 3 сата у пасивном режиму.

■ Укључивање и искључивање телефонског апарата

Упозорење: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Притисните и држите главни прекидач .

Ако телефон прикаже *Ubaci SIM karticu* мада је SIM картица правилно убачена, или ако прикаже *SIM kartica nije podržana*, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Ваш телефон не подржава 5 волтске SIM картице, па је можда потребно исту заменити.

- Ако телефон затражи PIN шифру, унесите је (приказује се као ****) па притисните **OK**.

Видите и део *Zahtev za PIN šifrom* у оквиру Сигурносна подешавања на страници 85 и Приступне шифре на страници 14.

- Ако телефон затражи заштитну шифру, унесите је (приказује се као *****) па притисните **OK**. Погледајте и део Приступне шифре на страници 14.

■ Нормалан радни положај

Користите телефон само у његовом нормалном радном положају.

Ваш телефонски апарат има уграђену антену. Као и код сваког другог радио предајника, не додирујте непотребно антену када је телефон укључен. Додиривање антене утиче на квалитет везе и може да доведе до рада телефона на вишем енергетском нивоу него што би било потребно.

Функционисање антене као и време аутономије вашег телефона биће оптимално ако не додирујете зону антене у току везе.

■ Закључавање тастатуре (блокада)

Тастатуру телефона можете закључати да бисте спречили нехотично притискање тастера, на пример, док се телефон налази у торби.

- **Закључавање тастатуре**

У пасивном режиму притисните **Мени**, па затим, у року од 1,5 секунде, *+.

- **Откључавање тастатуре**

Притисните **Откључај**, па затим, у року од 1,5 секунде, *+.

Да одговорите на позив док је тастатура закључана, притисните . У току везе апаратом се може руковати нормално. Када завршите или одбаците позив, тастатура ће се аутоматски поново закључати.

За аутоматско закључавање тастатуре, погледајте део Аутоматска заштита тастатуре на страници 79.

За закључавање тастатуре у току везе, видите Опције у току везе на страници 33.

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи). Међутим, позивање броја службе помоћи преко једног тастера ("тастер 9") не функционише. Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

■ Замена предње и задње маске

Пре замене маске увек искључите напајање и из телефонског апарата ископчајте пуњач или други уређај. Телефонски апарат увек одлажите и употребљавајте са постављеним маскама.

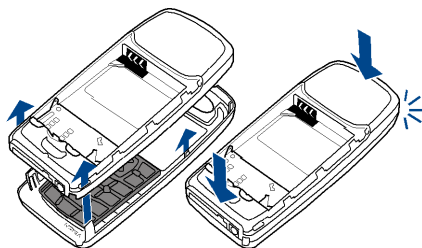
1. Скините задњу маску апарата.

Са задњом страном апарата према себи, притисните тастер за ослобађање задње маске (1) и погурајте задњу маску (2).

2. Да замените предњу маску, пажљиво одвојите задњи део телефона и предњу маску почевши од доњег дела телефона.
3. Убаците уложак тастатуре у нову предњу маску.

4. Да поставите предњу маску, прво правилно поставите апарат према предњој масци, па затим пажљиво притисните врх телефона да се квачице забраве.

5. Поставите правилно задњу маску према телефону (1), угурајте задњу маску у њено лежиште (2) да се дугме за ослобађање задње маске правилно забрави.

■ Пуњење самосветлеће маске

Предња маска вашег Nokia 3100 телефона садржи флуоресцентне елементе. Да би маска светрела, неопходно је да буде напуњена, изложена извору јарког светла најмање 15 минута.

3. Основне функције

■ Позивање

1. Укуцајте телефонски број претплатника укључујући и карактеристични (позивни) број подручја. Ако унесете погрешан карактер, да бисте га обрисали, притисните **Oбриши**.
За међународне позиве, притисните * + два пута за међународни префикс (карактер + замењује позивни број за излаз у међународни саобраћај), затим укуцајте позивни број државе, подручја (по потреби без почетне 0) и телефонски број претплатника.
2. Притисните тастер да тај број позовете.
3. Притисните тастер да везу завршите или да одустанете од успостављања везе.
Погледајте и део Опције у току везе на страници 33.

Позивање броја помоћу именика контаката

- У пасивном режиму, притисните или да нађете име, или укуцајте прво слово (или више слова) имена које тражите. Видите Тражење неког контаката на страници 68 и Меморисање имена и телефонских бројева (Додај контакт) на страници 66. Притисните да позвете број на екрану.

Поновно бирање последњег бираног броја

- У пасивном режиму, притисните једном да приступите листи последњих 20 бројева које сте позивали или покушали да позвате. Дођите до жељеног броја или имена и притисните да га позвате.

Позивање говорне поште

- У пасивном режиму, притисните и држите **100**, или притисните **100** и .
- Ако телефон затражи број говорне поште, унесите га па притисните **OK**. Погледајте и део Говорне поруке на страници 59.

Брзо бирање неког телефонског броја

Доделите телефонски број неком од тастера за брзо бирање, **2abc** до **9shcz**; видите Брза бирања на страници 71. Позовите број на један од наредних начина:

- Притисните жељени тастер за брзо бирање, па онда .
- Ако је *Brzo biranje* укључено, притисните и држите жељени тастер за брзо бирање док се веза не успостави. Видите Брзо бирање на страници 77.

Успостављање конференцијске везе

Конференцијска веза је мрежни сервис који омогућава конференцијску везу до шест учесника.

- Позовите првог учесника.
- Да бисте позвали другог учесника, притисните **Опције** па одаберите *Novi poziv*.
- Укуцајте, или позовите из листе контаката, телефонски број новог учесника и притисните **Pozovi**. Први позив се задржава, ставља на чекање.
- Када на нови позив добијете одговор, укључите првог учесника у конференцијску везу. Притисните **Опције** па одаберите *Konferencija*.
- Да у везу додате новог учесника, поновите кораке 2 до 4.
- Да обавите приватни разговор са неким од учесника конференцијске везе:

Притисните **Опције**, одаберите *Privatno* па затим одаберите жељеног учесника. У конференцијску везу се враћате на начин описан у кораку 4.

7. За завршетак конференцијске везе, притисните тастер .

■ Пријем или одбијање долазног позива

Притисните да долазни позив примите, а да везу завршите.

Притисните да долазни позив одбијете.

Притисните **Tišina**, ако је могуће, да искључите тон звона. Тада позив можете или примити или одбити.

 Савет: Уколико је функција *Preusmeri ako je zauzeto* активирана за преусмеравање долазних позива, на пример на вашу говорну пошту, одбијање долазног позива ће исти и преусмерити. Видите Преусмерење на страници 76.

■ Позив на чекању

У току везе, притисните да одговорите на позив на чекању. Први позив се задржава, ставља на чекање. Да бисте активну везу завршили, притисните . Да активирате функцију *Poziv na čekanju* погледајте део Позив на чекању на страници 78.

■ Опције у току везе

Многе опције које можете користити у току активне везе су услуге мреже, мрежни сервиси.

Притисните **Опције** у току активне везе за неке од следећих опција:

Isključi mikrofon или *Uključi mikrofon*, *Završi poziv*, *Završi sve pozive*, *Kontakti*, *Meni* и *Zadrži* или *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Konferencija*, *Privatno*, *Odgovori*, *Odbaci* и *Zvučnik* или *Telefon*.

Zaključaj tastat., да активирате блокаду тастатуре.

Pošalji DTMF, да пошаљете DTMF, тонске секвенце, на пример, лозинку или број банковног рачуна. Укуцајте DTMF секвенцу, или је потражите у контактима, па притисните **OK**. Имајте на уму да карактер, инструкцију за чекање ("w") као и инструкцију за паузу ("p") уносите вишеструким притискањем тастера *+.

Zameni, да прелазите са активног позива на позив на чекању и обратно, *Prebaci*, да повежете позив на чекању и активни позив, а да се Ви искључите из везе.

Звучник

Свој телефонски апарат можете у току везе користити као звучник.

Упозорење: Не држите телефонски апарат уз уво када се користи звучник јер звук може бити прегласан.

Да активирате звучник, притисните **Опције** па одаберите *Zvučnik*, или притисните селекциони тастер **Zvučnik**, ако је исти на располагању.

Да деактивирате звучник, притисните **Опције** па одаберите *Telefon*, или притисните селекциони тастер **Telefon**, ако је исти на располагању.

Ако је на телефон прикључена хендсфри јединица CARК 126 или слушалице, *Telefon* се у листи опција замењује са *Hendsfri* а *Slušalice* као и селекциони тастер **Telefon** се замењују са **Hendsfri** односно са **Slušalice**.

4. Писање текста

Текст, на пример при писању порука, можете уносити користећи традиционални или интуитивни начин уноса текста.

У току уноса текста, интуитивни начин је означен иконицом а традиционални, иконицом у горњем левом делу екрана. Врста слова је означена са **abc**, **abc** или **ABC** поред индикатора уноса текста. Врсту слова, велика или мала, мењате притиском на **#** . Режим уноса цифара је означен са **123**, и са уноса слова на унос цифара и обратно прелазите притиском и држањем тастера **#** .

■ Укључивање и искључивање интуитивног начина уноса текста

У току писања текста, притисните **Опције** и одаберите *Rečnik*.

- Да интуитивни начин уноса текста укључите, одаберите неки од језика у листи опција речника. Интуитивни начин уноса текста је на располагању само за језике из листе.
- Да се вратите на традиционални начин уноса текста, одаберите *Rečnik je isključen*.

Савет: За брзо укључивање односно искључивање интуитивног начина уноса текста у току писања, притисните два пута **#** , или притисните и држите **Опције**.

■ Употреба интуитивног начина уноса текста

Било које слово можете унети само једним притиском на тастер. Интуитивни начин уноса текста се базира на речнику који је уграђен у телефонски апарат а коме и Ви сами можете додавати нове речи.

1. Започните писање речи користећи тастере **2ABC** до **9WXYZ**. Сваки тастер притисните само једном за једно слово. Реч се мења после сваког откуцаја.

Пример: Да напишете **Nokia** када је одабран речник енглеског језика, притисните једном **6npa** за слово "N", **6npa** једном за слово "o", **5jkl** једном за слово "k", **4bni** једном за слово "i" и **2abc** једном за слово "a":

Да бисте унели неку цифру док се налазите у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

За детаљније информације о писању текста, видите Савети за писање текста на страници 37.

2. Пошто завршите писање неке речи, и она је исправна, потврдите то тако што ћете унети размак тастером **␣** или притиском неког од тастера за претрагу. Притисак на тастер за претрагу такође и помера курсор.

Ако реч није исправна, притискајте ***+** или притисните **Опције** па одаберите **Predlozi**. Када се појави реч коју желите, потврдите је.

Ако се иза речи прикаже знак питања (?), реч коју сте намеравали да напишете се не налази у речнику. Да реч додате у речник, притисните **Kucaj**, укуцајте реч (користећи традиционални начин уноса текста) и притисните **Sačuvaj**. Када се речник испуни, новоунета реч замењује ону која је унета најраније.

3. Започните писање наредне речи.

Писање сложеница

Унесите први део речи, па га потврдите притиском на . Унесите последњи део речи па потврдите реч.

■ Употреба традиционалног начина уноса текста

Притискајте одговарајући нумерички тастер, до , док се не појави жељени карактер. На самом тастеру нису приказани сви карактери који су на располагању на њему. Који су Вам карактери на располагању зависи од језика који је одабран у менију *Jezik telefona*; видите Језик на страници 79.

Да бисте унели неку цифру док се налазите у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

- Ако се наредно слово које желите да унесете налази на истом тастеру као и претходно унето, сачекајте да се појави курсор, или притисните неки од тастера за претрагу па унесите жељено слово.
- Најчешћи знаци интерпункције као и специјални карактери се налазе на нумеричком тастеру .

За детаљније информације о писању текста, видите Савети за писање текста на страници 37.

■ Савети за писање текста

За унос текста Вам могу бити на располагању и наредне функције:

- Да додате размак, притисните .

- Да курсор померите лево, десно, доле или горе, притисните тастер за претрагу **←**, **→**, **↓**, **↑** (односно **↵**).
- Да обришете карактер лево од курсора, притисните **Obriši**. Притисните и држите **Obriši** да карактере обришете брже.
Да у току писања поруке обришете све карактере, притисните **Opcije** и одаберите **Obriši tekst**.
- Да убаците неку реч док пишете текст користећи интуитивни начин уноса текста, притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci reč**. Напишите реч користећи традиционални начин уноса текста, па притисните **Sačuvaj**. Реч се додаје и у речник.
- Да унесете неки специјални карактер, притисните **Opcije** па одаберите **Ubaci simbol** или, када користите традиционални начин уноса текста, притисните ***+**, а када користите интуитивни начин, притисните и држите ***+**.

Притискајте неки од тастера за претрагу да дођете до жељеног карактера па притисните **Ubaci** да тај карактер одаберете.

До карактера можете доћи и притиском на **2^{abc}**, **4^{бнi}**, **6^{мно}** или **8^{туv}** па га одабрати притиском на **5^{жкл}**.

- Да унесете неки "смешак" (емотикон), притисните **Opcije** па одаберите **Ubaci simbol** или, када користите традиционални начин уноса текста, притисните два пута ***+**, а када користите интуитивни начин, притисните и држите ***+** да Вам се прикаже листа специјалних карактера, па затим притисните поново ***+**.

Притискајте неки од тастера за претрагу да дођете до жељеног "смешка" па притисните **Ubaci** да убаците одабрани "смешак".

До "смешка" можете доћи и притиском на **2^{abc}**, **4^{бнi}**, **6^{мно}** или **8^{туv}** па га одабрати притиском на **5^{жкл}**.

- Да убаците неки број док сте у режиму уноса словних карактера, притисните **Опције** па одаберите *Убаци број*. Укуцајте телефонски број, или га потражите у контактима, па притисните **ОК**.
- Да убаците неко име из контаката, притисните **Опције** па одаберите *Убаци контакт*. Да убаците неки телефонски број или текстуалну ставку која је придодата имену, притисните **Опције** па одаберите *Види детаље*. Одаберите жељени детаљ, податак, па притисните **Изабери**.

5. Коришћење менија

Телефонски апарат Вам нуди широки дијапазон функција које су груписане у меније. За већину функција менија постоје кратки текстови помоћи. Да погледате текст помоћи, дођите до жељене функције менија и сачекајте петнаестак секунди. Да изађете из текста помоћи, притисните **Nazad**. Видите Помоћна објашњења на страници 81.

■ Приступ некој функцији менија

Претраживањем

1. Да приступите менију, притисните **Meni**.
2. Помоћу или прелиставајте мени, па одаберите, рецимо, *Podešavanje* тако што ћете притиснути **Izaberi**.
3. Ако дати мени садржи подменије, одаберите онај који желите, на пример *Podešavanje poziva*.
4. Ако и одабрани подмени садржи своје подменије, поновите корак 3. Одаберите наредни подмени, на пример *Odgovor bilo kojim tasterom*.
5. Одаберите жељене вредности, параметре.
6. Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **Izadi** да изађете из менија.

Користећи пречицу

Менији, подменији и опције су нумерисани и неким од њих можете приступати преко њихове нумеричке пречице.

Да приступите менију, притисните **Meni**. Брзо, у року од две секунде, унесите индексни број функције менија коју желите да приступите. Да приступите функцијама из менија 1, притисните **Meni**, укуцајте **0** и **100**, па затим остатак жељене нумеричке пречице.

Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **lzadi** да изађете из менија.

■ Списак функција менија

1. Poruke

1. Tekst. poruke
  1. Kreiraj poruku
  2. Prijem
  3. Kreiraj SMS e-mail
  4. Poslate poruke
  5. Arhiva
  6. Obrasci
  7. Moji folderi
  8. Liste dostave
  9. Obriši poruke
  10. Brojač poruka
2. Multim. poruke
  1. Kreiraj poruku
  2. Prijem
  3. Slanje
  4. Poslato
  5. Sačuvane poruke
  6. Obriši poruke
3. Govorne poruke
  1. Preslušaj govorne poruke
  2. Broj govorne pošte
4. Info poruke
  1. Info servis

2. Teme
3. Jezik
4. Info teme saču- vane u SIM kartici
5. Čitaj¹
5. Podeš. poruka
  1. Tekst. poruke
  2. Multim. poruke
  3. Ostala podeš.
6. Servisne komande

2. Liste poziva

1. Propušteni pozivi
2. Primljeni pozivi
3. Pozivani brojevi
4. Obriši liste zadnjih poziva
  1. Sve
  2. Propuštene
  3. Primljene
  4. Pozivane
5. Trajanje poziva
  1. Trajanje zadnjeg poziva
  2. Trajanje primljenih poziva
  3. Trajanje napra- vljenih poziva
  4. Trajanje svih poziva

1. Овај мени се приказује једино ако је примљена нека инфо порука.

5. Poništi merače
6. Troškovi poziva
  1. Impulsi zadnjeg poziva
  2. Impulsi svih poziva
  3. Podešavanje troškova poziva
7. Merač GPRS podataka
  1. Podataka poslato u zadnjoj sesiji
  2. Podataka primlje- no u zadnjoj sesiji
  3. Ukupno poslato podataka
  4. Ukupno primljeno podataka
  5. Obriši merače
8. Merač trajanja GPRS veze
  1. Trajanje zadnje sesije
  2. Trajanje svih sesija
  3. Obriši merače

3. Kontakti

1. Nađi
2. Dodaj kontakt
3. Obriši
4. Kopiraj
5. Podešavanja
  1. Memorija u upotrebi

2. Pregled kontakata
3. Stanje memorije
6. Brza biranja
7. Info brojevi¹
8. Brojevi servisa¹
9. Moji brojevi²
10. Grupe pozivača²

4. Načini rada

1. Opšti
  1. Aktiviraj
  2. Prilagoditi
  3. Ograniči trajanje
2. Nečujan (исти подменији као у Општи)
3. Poluglasno (исти подменији као у Општи)
4. Glasno (исти подменији као у Општи)
5. Moj način 1 (исти подменији као у Општи)
6. Moj način 2 (исти подменији као у Општи)

5. Podešavanja

1. Lične prečice
  1. Desni selekcionni taster
  2. Izaberi opcije Favorita

1. Приказује се једино ако то подржава SIM картица. За расположивост се обратите свом оператору мреже или провајдеру сервиса.
2. Ако Инфо бројеви или Бројеви сервиса, или обе функције нису подржане, сходно томе се мења и индексни број овог менија.

3. Organizuj opcije Favorita
2. Zaštita ekrana
  1. Uključena
  2. Isključena
  3. Izaberi zaštitu
  4. Pauza
3. Podešavanja vremena i datuma
  1. Sat
  2. Datum
  3. Autoažuriranje vremena i datuma
4. Podešavanje poziva
  1. Preusmerenje
  2. Odgovor bilo kojim tasterom
  3. Automatsko po- navljanje biranja
  4. Brzo biranje
  5. Poziv na čekanju
  6. Izveštaj po pozivu
  7. Šalji moj identitet
  8. Linija za odlazne pozive¹
5. Podešavanje telefona
  1. Jezik telefona
  2. Automatska zaštita tastature
  3. Prikaz informacije o ćeliji
4. Pozdravna poruka
5. Izbor mreže
6. Potvrda akcija SIM servisa
7. Pomoćna objašnjenja
8. Ton pri uključanju
6. Podešavanje ekrana
  1. Tapet
  2. Kolor šeme
  3. Logo operatora
  4. Osvetljaj ekrana
7. Podešavanje tonova
  1. Upozorenje na dolazni poziv
  2. Melodija
  3. Jačina zvona
  4. Vibracija
  5. Ton poruke
  6. Tonovi tastature
  7. Tonovi upozorenja
  8. Upozorenje ritmičnim svetlom
  9. Upozoravaj na
8. Podešavanje proširenja²
  1. Slušalice
  2. Hendsfri

-
1. За расположивост се обратите свом оператору мреже или провајдеру сервиса.
  2. Овај мени се приказује једино ако су на телефон прикључене, или раније биле прикључене компатибилне слушалице, хендсфри јединица, маска за игре или адаптер за слушни апарат који су на располагању за овај телефон.

- 3. Lupset
- 4. Maska za igre
- 9. Podešavanje zaštite
  - 1. Zahtev za PIN šifrom
  - 2. Usluga zabrane poziva
  - 3. Fiksno biranje
  - 4. Zatvorena grupa korisnika
  - 5. Stepen zaštite
  - 6. Pristupne šifre
- 10. Vрати fabrička podešavanja

6. Alarm

- 1. Vreme alarma
- 2. Ton alarma

7. Galerija

- 1. Vidi foldere
  - 1. Slike
  - 2. Melodije
- 2. Dodaj folder
- 3. Obriši folder
- 4. Promeni naziv
- 5. Dopuna galerije

8. Kalendar

- 1. Dnevnik
- 2. Stavi napomenu

- 3. Idi na datum
- 4. Podešavanja

9. Igre

- 1. Izaberi igru
- 2. Dopuna igara
- 3. Memorija
- 4. Podešavanja
  - 1. Zvuci u igri
  - 2. Svetlo u igrama
  - 3. Vibriranje

10. Aplikacije

- 1. Izaberi aplikaciju
- 2. Dopuna aplikacija
- 3. Memorija

11. Dodaci

- 1. Kalkulator
- 2. Tajmer
- 3. Štoperica

12. Servisi

- 1. Početna strana
- 2. Adrese
- 3. Linkovi preuzim.
  - 1. Dopuna melodija
  - 2. Dopuna slika

3. Dopuna igara
4. Dopuna aplikacija
4. Servisni prijem
5. Podešavanja
  1. Podešavanje veze
  2. Podešavanje izgleda
  3. Podešavanje zaštite
  4. Podešavanje servisnog prijema

6. Idi na adresu
7. Obriši keš

13.Favoriti

14.SIM servisi¹

---

1. Приказује се једино ако га ваша SIM картица подржава. Назив и садржај је различит и зависи од SIM картице.

■ Поруке (Мени 1)

Имате могућност писања, слања и меморисања текстуалних, мултимедија и е-маил порука. Све поруке су организоване, разврстане по фолдерима.

Пре него што будете могли да пошаљете било коју текстуалну, графичку или е-маил поруку, неопходно је да меморишете број свог центра за размену порука; видите Подешавања порука на страници 60.

Текстуалне поруке

Користећи услуге SMS сервиса ваш телефонски апарат може да шаље и прима вишеделне поруке које се састоје од неколико стандардних текстуалних порука (мрежни сервис). Фактурисање може бити на основу броја неопходних делова за слање вишеделне поруке. Уколико користите специјалне (Уникоде) карактере, биће потребно више делова него иначе. Имајте на уму да се Уникоде карактери могу користити за интуитивни начин уноса текста.

Имате такође могућност пријема и слања текстуалних порука које садрже слике.

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава Ваш оператор мреже или Ваш провајдер. Графичке поруке могу примати и приказивати једино телефонски апарати који нуде могућности графичких порука.

Писање и слање порука

1. Притисните **Мени**, одаберите *Поруке*, *Текст. поруке* па *Креирај поруку*.

Савет: Да брзо отворите мени *Креирај поруку*, у пасивном режиму притисните **⌂**.

2. Укуцајте текст поруке. Видите Писање текста на страници 35. У горњем десном углу екрана приказује се број расположивих карактера / редни број дела поруке, на пример 120/2.

- Да убаците неки текстуални образац, притисните **Опције** па одаберите *Koristi obrazac*. Одаберите образац који желите да убаците.
- Да убаците неку слику, притисните **Опције**. Одаберите *Ubaci sliku* па одаберите неку слику да је погледате. Притисните **Убаци** да ту слику убаците у своју поруку. Индикатор у заглављу поруке означава да је додата слика. Број карактера који можете унети у поруку зависи од величине слике. Свака порука са сликом се састоји од неколико текстуалних порука. Зато слање једне графичке поруке може коштати више од слања једне текстуалне поруке.

Да бисте текст и слику видели заједно пре слања поруке, притисните **Опције** и одаберите *Pregled*.

- Да убаците неки "смешак", притисните **Опције** па одаберите *Ubaci smešak*. Одаберите "смешак" који желите да убаците.
- Да убаците неко име, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci kontakt*. Потражите име у *Kontakti* па одаберите име које желите да убаците.
- Да убаците неки број, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci broj*. Укуцајте жељени број или потражите телефонски број у *Kontakti*.

3. Да бисте поруку послали, притисните **Опције** и одаберите *Pošalji*.

4. Укуцајте телефонски број примаоца поруке, или га потражите у Контакти.

Да поруку пошаљете, притисните **ОК**.

Институција заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова звона или другог садржаја.

Напомена: Када шаљете поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење "*Порука је послата*". То значи да је апарат послао поруку на број центра за слање порука који је у њему програмиран. То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези SMS сервиса обратите се свом провајдеру.

Опције слања порука

Пошто напишете текст поруке, притисните **Опције** и одаберите *Опције слања*.

- Да поруку пошаљете већем броју прималаца, одаберите *Pošalji na više*. Пошто поруку пошаљете свим жељеним примаоцима, притисните **Završi**.
- Да поруку пошаљете према дефинисаној листи доставе, одаберите *Pošalji po listi*. У току слања поруке примаоцима, телефон приказује статус напредовања слања као и број порука које су преостале.

За дефинисање и мењање листе доставе порука, погледајте Листе доставе на страници 53.

- Да бисте поруку послали користећи неки од начина слања, одаберите *Način slanja* па затим начин слања који желите да употребите.

За дефинисање начина слања порука, погледајте Подешавања порука на страници 60.

Писање и слање SMS е-маил поруке (електронске поште преко SMS сервиса)

Пре него што будете могли да шаљете е-маил преко SMS сервиса потребно је да меморисхете параметре за слање е-маил порука; видите Подешавања порука на страници 60. За доступност као и за претплату на сервис е-маил порука, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Да сачувате неку е-маил адресу у листу контаката, видите Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном контакту на страници 66.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Kreiraj SMS e-mail*.

- Укуцајте е-маил адресу примаоца или је потражите у листи контаката, па притисните **OK**. Да бисте унели карактер @, притисните *+ па га изаберите из листе карактера.
- Можете унети и предмет е-маил поруке, затим притисните **OK**.
- Унесите текст е-маил поруке. Видите Писање текста на страници 35. Број карактера које можете унети приказан је у горњем десном делу екрана. Е-маил адреса и предмет поруке улазе у укупни број карактера.
  - Да убаците неки текстуални образац, притисните **Опције** па одаберите *Koristi obrazac*. Одаберите образац који желите да убаците.
  - Да убаците неки "смешак", притисните **Опције** па одаберите *Ubaci smešak*. Одаберите "смешак" који желите да убаците.
  - Да убаците неко име, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci kontakt*. Потражите име у *Kontakti* па одаберите име које желите да убаците.
  - Да убаците неки број, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci broj*. Укуцајте жељени број или потражите телефонски број у *Kontakti*.Убацавање слике није могуће.
- Да е-маил пошаљете, притисните **Опције** и одаберите *Pošalji e-mail*. Уколико нисте претходно меморисали параметре за слање е-маил порука, телефон ће затражити број е-маил сервера. Да е-маил пошаљете, притисните **OK**.

Напомена: Када шаљете е-маил поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење *Poruka je poslata*. То значи да је е-маил порука послата са вашег телефонског апарата на е-маил сервер. То не значи да је е-маил порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези е-маил сервиса обратите се свом провајдеру.

Читање и одговарање на поруку или SMS е-маил

Када примите поруку или е-маил, приказује се индикатор обавештење *Primljeno poruka*: као и број нових порука.

Примљене поруке се аутоматски меморишу у динамичку меморију; погледајте Заједничка меморија на страни 18.

Блинкање иконице означава да је меморија за поруке испуњена. Пре него што будете могли да примате нове поруке, морате избрисати неке старе.

1. Да бисте поруку погледали одмах, притисните **Prikaži**, или да бисте је погледали касније, притисните **Izađi**.

Накнадно читање поруке:

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Prijem*.

2. Ако је примљено више од једне поруке, одаберите поруку коју желите да прочитате. Непрочитана порука испред себе има ознаку .
3. Док читате или гледате поруку, притисните **Опције**.

Можете одабрати опцију, на пример, брисања, прослеђивања или измена поруке, као текстуалне или е-маил поруке, премештања или промене имена поруке коју читате.

Изаберите *Kopiraj u kalendar* да текст на почетку поруке копирате у календар свог телефонског апарата као подсетницу.

Одаберите *Detalji poruke* да видите име и број телефона пошљаоца, центар за размену порука који је коришћен као и датум и време пријема поруке.

Одаберите *Uzmi detalje* да из отворене поруке преузмете бројеве, е-маил адресе или интернет адресе.

Док читате графичку поруку, одаберите *Sačuvaj sliku*, да слику сачувате у фолдер *Obrasci*.

- Одаберите *Odgovori* да на поруку одговорите. Одаберите *Izvornim tekstem* да у свој одговор укључите изворну поруку, или одаберите неки стандардни одговор, или одаберите опцију *Praznim ekranom*.

Када одговарате на е-маил поруку, прво потврдите или измените е-маил адресу и предмет. Напишите свој одговор.

- Притисните **Опције**, одаберите *Pošalji*, па притисните **ОК** да поруку пошаљете на приказани број.

Фолдери Пријем и Слање

Телефон уписује долазне текстуалне поруке у фолдер *Prijem* а послате поруке у фолдер *Poslate poruke* у оквиру подменија *Tekst. poruke*.

Текстуалне поруке које намерава да пошаљете касније можете меморисати у фолдер *Arhiva*, *Moji folderi* или *Obrasci*.

Обрасци

Ваш телефонски апарат нуди текстуалне обрасце, означене са , и графичке обрасце, означене са .

Да приступите листи образаца, притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke*, па *Obrasci*.

Фолдер Архива и Моји фолдери

Да бисте организовали своје поруке, неке од њих можете пребацили у фолдер *Arhiva*, или додати нове фолдере за чување својих порука.

У току читања поруке, притисните **Опције**. Одаберите *Premesti*, дођите до фолдера у који желите да преместите поруку и притисните **ОК**.

Да додате или избришете фолдер, притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke* на *Moji folderi*.

- Да додате нови фолдер, притисните **Опције** и одаберите *Dodaj folder*.
- Да обришете неки фолдер, дођите до њега, притисните **Опције** и одаберите *Obriši folder*.

Листе доставе

Ако често шаљете поруке одређеној групи прималаца, можете направити листу доставе у којој су ти примаоци и употребити је при слању поруке. Можете направити до 7 листа доставе, и у свакој до 20 прималаца.

Напомена: За креирање листа доставе користе се слогови, подаци из листе контаката у меморији телефонског апарата. Контакте који су меморисани у SIM картици можете копирати у меморију телефона; видите Копирање контаката на страници 69.

Да видите и измените листе доставе, притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke*, на *Liste dostave*.

Притисните **Опције** да бисте дошли до опција за измену листе доставе:

- *Vidi listu*, да видите имена у одабраној листи доставе.
Притисните **Опције** да измените садржај листе доставе:
  - *Dodaj kontakt*, да додате неко име у листу доставе.
  - *Vidi detalje*, да погледате детаље за одабрано име.
  - *Obriši kontakt*, да обришете селековано име у одабраној листи.
- *Dodaj listu*, да додате нову листу доставе.
- *Promeni naziv liste*, да изабраној листи доставе промените име.

- *Isprazni listu*, да обришете сва имена у одабраној листи доставе.
- *Obriši listu*, да обришете изабрану листу доставе.

Ако не успе слање поруке једном или већем броју прималаца, порука се меморише у фолдер *Neuspele poruke*, који се налази у оквиру *Liste dostave*. Неуспеле поруке се приказује само ако није успело слање неке од порука. Одаберите *Neuspele poruke* и притисните **Опције** да дођете до наредних опција за рад са недостављеним порукама:

- *Ponovi po listi*, да поново пошаљете поруке неуспелим примаоцима.
- *Vidi listu*, да видите листу неуспелих прималаца.
- *Obriši listu*, да обришете листу неуспелих прималаца.
- *Vidi poruku*, да видите недостављену поруку.

Бројач порука

Преко бројача порука имате увид у број послатих и примљених текстуалних порука.

Да бисте видели бројаче порука, притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke, Brojač poruka* па затим *Poslatih poruka* или *Primljenih poruka*.

Да поништите бројаче, притисните *Poništi merač*.

Мултимедија поруке

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава ваш оператор мреже или провајдер. Мултимедија поруке могу примати и приказивати једино телефонски апарати који нуде могућности мултимедија порука.

Мултимедија порука може садржати текст, слику и звук. Телефон подржава мултимедија поруке величине до 45 kB. Ако се максимална величина поруке премаши, телефон неће моћи да је

прими или пошаље. Зависно од мреже, евентуално ћете примити текстуалну поруку са Интернет адресом на којој можете погледати ту мултимедија поруку.

Ако порука садржи слику, телефон је умањује како би стала на екран.

Напомена: Ако је за опцију *Dozvoli multi- medija prijem* одабрано *Da* или *U matičnoj mreži*, оператор или провајдер вам могу наплаћивати сваку примљену поруку.

Сервис мултимедија порука подржава следеће формате:

- Слика: JPEG, GIF, PNG и BMP.
- Звук: Скалабилни полифони MIDI (SP-MIDI) и монофони тонови звона.

Ако примљена порука садржи неке компоненте неподдржаног формата, приказаће се само име такве датотеке и текст: *Format objekta nije podržan*.

Имајте на уму да мултимедија поруке не можете примати у току активног разговора, у току игре или коришћења неке друге Јава апликације, или у току активне GSM дата везе са неким сервисом (видите Ручно уношење параметара сервиса на страници 102). Како испорука мултимедија порука може затајити из бројних разлога, за важне комуникације се не ослањајте искључиво на њих.

Писање и слање мултимедија поруке

За подешавања потребна за размену мултимедија порука, погледајте Подешавања мултимедија порука на страници 61. За доступност као и за претплату на сервис мултимедија порука, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Multim. poruke* па *Kreiraj poruku*.
2. Укуцајте текст поруке. Видите Писање текста на страници 35.

- Да убаците неку слику или тонски запис, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci sliku* односно *Ubaci zvuk*. Приказаће се листа расположивих фолдера у оквиру *Galerija*. Отворите одговарајући фолдер и дођите до жељене слике или аудио записа, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci*. Индикатор или у заглављу поруке означава да је додата слика односно звук.

Институција заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова звона или другог садржаја.

- Да убаците неко име из контаката, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija* па *Ubaci kontakt*. Дођите до жељеног имена, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci kontakt*.
- Да убаците број, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija* па *Ubaci broj*. Укуцајте број, или га потражите у контактима, па притисните **ОК**.

3. Да бисте погледали поруку пре слања, притисните **Опције** и одаберите *Pregled*.
4. Да поруку пошаљете, притисните **Опције** и одаберите: *Pošalji na broj*, *Pošalji na e-mail* или *Pošalji na više*.
5. Унесите телефонски број примаоца (или е-маил адресу), или број (или е-маил адресу) потражите у контактима. Притисните **ОК** и порука се премешта у фолдер *Slanje* да буде послата.

Слање мултимедија поруке захтева више времена од слања текстуалне поруке. Током слања приказује се анимирани индикатор а Ви можете користити друге функције телефона. Ако се слање прекине, телефон ће неколико пута покушати да пошаље поново. Ако слање не успе, порука остаје у фолдеру *Slanje* тако да можете покушати да је пошаљете касније.

Поруке које пошаљете се чувају у фолдеру *Poslato* ако је за опцију *Čuvaj poslate poruke* постављено *Da*. Видите Подешавања мултимедија порука на страници 61.

Читање и одговарање на мултимедија поруку

Док телефон прима мултимедија поруку, приказује се анимирани индикатор . Пошто се заврши пријем поруке, приказује се иконица као и текст: *Primljena je multimedijalna poruka.*

Блинкање иконице означава да је меморија за мултимедија поруке испуњена; видите Меморија за мултимедија поруке пуна на страници 58.

1. Да бисте поруку погледали одмах, притисните **Prikaži**, или да бисте је погледали касније, притисните **Izadi**.

Накнадно читање поруке: Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Multim. poruke* па *Prijem*.

2. Дођите до поруке да бисте је погледали. Притисните **Opcije** и биће Вам евентуално на располагању неке од следећих опција:
  - *Obrisi poruku*, да обришете неку сачувану поруку.
  - *Odgovori* или *Odgovori svima*, да одговорите на поруку. За слање одговора на поруку, видите Писање и слање мултимедија поруке на страници 55.
  - *Proslеди na broj, Proslеди na e-mail* или *Pošalji na više*, да поруку проследите.
  - *Izmeni*, да измените поруку. Измене можете вршити само на порукама које сте сами креирали. Видите Писање и слање мултимедија поруке на страници 55.
  - *Detalji poruke*, да видите предмет, величину и врсту поруке.
  - *Detalji*, да видите детаље приложене слике или аудио записа.
  - *Pusti*, да преслушате аудио запис у поруци.
  - *Sačuvaj zvuk*, да тонски запис сачувате у *Galerija*.
  - *Sačuvaj sliku*, да слику сачувате у *Galerija*.

Погледајте и опције датотека у *Galerija*; видите Галерија (Мени 7) на страници 87.

Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послате поруке

Примљене мултимедија поруке телефон меморише у фолдер *Prijem* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које чекају на слање премештају се у фолдер *Slanje* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које желите да пошаљете касније се могу меморисати у фолдер *Sacuvane poruke* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које су послате чувају се у фолдеру *Poslato* у подменију *Multim. poruke*.

Меморија за мултимедија поруке пуна

Примљене поруке се аутоматски меморишу у заједничку меморију; погледајте Заједничка меморија на страни 18.

Када Вас чека нова мултимедија порука а меморија за поруке је пуна, блинка иконица и приказује се текст *Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka*. Да поруку која чека погледате, притисните **Prikaži**. Да поруку сачувате, притисните **Opције**, одаберите *Sacuvaj poruku* и обришите старе поруке тако што ћете прво одабрати фолдер па затим и стару поруку коју желите да обришете.

Да поруку која чека одбаците, притисните **Izađi** па затим **Da**. Ако притиснете **Ne**, поруку ћете моћи да погледате.

Брисање порука

1. Да обришете текстуалне поруке, притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke*, па *Obriši poruke*.

Да обришете мултимедија поруке, притисните **Мени**, одаберите *Поруке, Multim. поруке*, па *Обриши поруке*.

- Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите тај фолдер и притисните **ОК**. Ако се у фолдеру налазе непрочитане поруке, телефон ће Вас питати да ли желите да обришете и њих.

Да обришете све поруке у свим фолдерима текстуалних порука, одаберите *Све поруке* па када се појави упит *Обриши све поруке из свих фолдера?* притисните **ОК**. Ако се у фолдерима налазе непрочитане поруке, телефон ће Вас питати да ли желите да обришете и њих.

Говорне поруке

Говорна пошта је мрежни сервис и на њу се евентуално треба прво претплатити. За детаљније информације, као и за телефонски број своје говорне поште обратите се свом провајдеру.

Притисните **Мени**, одаберите *Поруке* па *Говорне поруке*. Одаберите:

- *Преслушај говорне поруке*, да позовете своју говорну пошту на телефонски број који сте меморисали у менију *Број говорне поште*.

Свака претплатничка линија може имати засебни број говорне поште; видите Линија за одлазне позиве на страници 78.

- *Број говорне поште*, да унесете, потражите или измените број своје говорне поште – потом притисните **ОК** да то меморисете.

Ако мрежа то подржава, иконица ће означавати нове говорне поруке. Притисните **Слушај** да позовете број своје говорне поште.

Савет: У пасивном режиму, притисак и држање тастера позива вашу говорну пошту.

Инфо поруке

Преко инфо сервиса мреже можете да од свог провајдера примате поруке о разним темама, као што су временски услови или стање у саобраћају. За податке о расположивим темама као и за одговарајуће бројеве тема, обратите се свом провајдеру.

Ако је *GPRS veza* постављена на *Stalna veza*, инфо поруке се не могу примати. У том случају, поставите *GPRS veza* на *Po potrebi*; видите Подешавања када је GPRS одабрано за пренос података (носач података) на страници 103.

Подешавања порука

Подешавања порука се односе на слање, пријем и преглед порука.

Подешавања текстуалних и е-маил порука

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Tekst. poruke*, па *Način slanja*.
2. Ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа, начина, слања порука, одаберите онај који желите да измените.
  - Одаберите *Broj centra za poruke* да сачувате телефонски број центра за размену порука који је потребан за слање текстуалних порука. Овај број добијате од свог провајдера.
  - Одаберите *Poruka se šalje kao* да изаберете тип поруке: *Tekst* или *E-mail*, *Pejdzher* и *Fax*.
  - Одаберите *Trajnost poruke* да одредите временски период за који ће мрежа покушавати да достави ваше поруке.
  - За тип поруке *Tekst* одаберите *Uobičajeni broj primaoca* да меморишете уобичајени број на који ће се слати поруке тог типа.
За поруку типа *E-mail* одаберите *E-mail server* да меморишете број е-маил сервера.

- Одаберите *[Izveštaji o dostavi](#)* да од мреже захтевате да Вам се шаљу извештаји о достави ваших порука (мрежни сервис).
- Одаберите *[Upotreba GPRS](#)* да поставите GPRS као преферентни носач за SMS.
- Одаберите *[Odgovor kroz isti centar](#)* да омогућите примаоцу ваше поруке да Вам одговори преко вашег центра за поруке (мрежни сервис).
- Одаберите *[Promeni naziv načina isporuke](#)* да промените назив одабраног начина слања, испоруке. Облици слања порука се приказују само ако ваша SIM картица подржава више од једног, начина (скупа параметара) слања.

Подешавања замене порука

Када се меморија за текстуалне поруке испуни, телефон више не може да прима нове поруке. Међутим, можете подесити телефон да аутоматски замењује старе поруке у фолдерима *[Prijem](#)* и *[Poslate poruke](#)* новим порукама.

Притисните **Мени**, одаберите *[Poruke](#)*, *[Podeš. poruka](#)*, *[Tekst. poruke](#)* па затим *[Prebrisavanje u Prijemu](#)* или *[Prebrisavanje u Poslatom](#)*. Одаберите *[Dozvoljeno](#)* да подесите телефон да замењује старе поруке новим у фолдеру *[Prijem](#)* односно *[Poslate poruke](#)*.

Подешавања мултимедија порука

Притисните **Мени**, одаберите *[Poruke](#)*, *[Podeš. poruka](#)* па *[Multim. poruke](#)*. Одаберите:

- *[Čuvaj poslate poruke](#)*. Одаберите *[Da](#)* да би се послате мултимедија поруке чувале у фолдеру *[Poslato](#)*. Ако одаберете *[Ne](#)*, послате поруке се не чувају.
- *[Izveštaji o dostavi](#)*, да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави ваших порука (мрежни сервис).

- **Dozvoli multi- medija prijem.** Одаберите *Ne, Da* или *U matičnoj mreži* за статус пријема мултимедија порука. Ако одаберете опцију *U matičnoj mreži*, мултимедија поруке нећете моћи да примате када се налазите изван своје матичне мреже.
- **Dolazne multi- medija poruke.** Одаберите *Primaj* да подесите да телефон аутоматски преузима нове примљене мултимедија поруке или *Odbacuj* ако не желите да примате мултимедија поруке.
- **Podешavanje veze.** Дефинишите подешавања везе са сервисом за преузимање мултимедија порука. Активирајте скуп у којем желите да сачувате параметре везе па их затим измените. Подешавања сервиса можете примити и као OTA поруку од провајдера сервиса који нуди сервис који желите да користите. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру. Видите Подешавање телефонског апарата за неки сервис на страници 101.
- **Dozvoli reklame.** Можете одабрати да примате или да одбијате рекламне поруке.

Подешавање величине фонта

Да одаберете величину фонта за читање и писање порука, притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.*, па *Veličina fonta*.

Сервисне команде

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke* па *Servisne komande*. Укуцајте и пошаљите свом провајдеру сервисни захтев (познат и као USSD команда, инструкција) као што је, рецимо, инструкција за активирање неког мрежног сервиса.

■ Листе позива (Мени 2)

Телефонски апарат региструје телефонске бројеве које сте бирали, од којих сте примили позив или га пропустили, као и приближне дужине трајања и трошкове везе.

Телефон региструје пропуштене и примљене позиве једино ако комуникациона мрежа подржава ту функцију, ако је телефон укључен и ако се налази унутар зоне покривања мреже.

Када притиснете **Опције** у менију *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* или *Pozivani brojevi*, можете видети датум и време позива, дати телефонски број изменити или обрисати из листе, сачувати телефонски број у контакте, или послати поруку на тај број.

Листа претходних позива

Притисните **Мени**, одаберите *Liste poziva* па одаберите:

- *Propušteni pozivi*, да видите листу последњих десет телефонских бројева са којих је неко покушао да Вас позове (мрежни сервис). Број испред имена или телефонског броја означава колико је пута позивано.

Савет: Када се прикаже обавештење о пропуштеном позиву, притисните **Listaj** да приступите листи телефонских бројева. Дођите до броја који желите да позовете, па притисните .

- *Primljeni pozivi*, да видите листу последњих десет телефонских бројева на чије сте позиве одговорили (мрежни сервис).
- *Pozivani brojevi*, да видите листу последњих 20 бројева које сте позивали или покушали да позовете. Погледајте и део Поновно бирање последњег бираног броја на страници 31.

- **Oбриши листе задnjih poziva**, да обришете листе претходних позива. Одаберите да ли желите да обришете све телефонске бројеве у листама претходних позива или само оне у листи пропуштених позива, примљених позива или позиваних бројева. Обрисано се не може повратити.

Бројачи импулса и мерачи позива

Напомена: Стварни рачун за разговоре и услуге Вашег провајдера може да варира у зависности од могућности мреже, заокруживања рачуна, пореза и тако даље.

Притисните **Meni**, одаберите **Liste poziva** па одаберите:

- **Trajanje poziva**, да видите приближне дужине својих долазних и одлазних позива у сатима, минутима и секундама. За брисање ових мерача Вам је неопходна сигурносна шифра. Свака телефонска линија има сопствене мераче који се приказују зависно од одабране линије. Видите Линија за одлазне позиве на страници 78.
- **Troškovi poziva** (мрежни сервис). Одаберите **Impulsi zadnjeg poziva** или **Impulsi svih poziva** да проверите трошкове свог последњег позива, или свих позива, изражено у јединицама које сте одабрали у оквиру **Prikazuju troškove u**.

Одаберите **Podešavanje troškova poziva**, па затим **Poništi merače** да поништите мераче, или одаберите **Prikazuju troškove u** да подесите да се преостало време за разговоре приказује у импулсима (**Impulsima**) или у новцу (**Novcu**). За цене импулса се обратите свом провајдеру сервиса.

Одаберите **Ograničenje troškova poziva** да ограничите трошкове својих позива у импулсима или у новцу. За подешавање трошкова позива неопходна је PIN2 шифра.

Напомена: Када више није преостало тарифних или новчаних јединица, могу бити могући позиви само броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи).

- **Мерач GPRS података**, па листајте да проверите количине послатих и примљених података у последњој сесији, укупно примљених и послатих података, као и да поништите бројаче, мераче. Јединица мере бројача је бајт. За брисање ових бројача, неопходна Вам је сигурносна шифра.
- **Мерач трајања GPRS везе**, листајте да проверите дужине трајања последње GPRS веза или свих GPRS веза. Ове мераче можете и поништити, обрисати. За брисање ових мерача, неопходна Вам је сигурносна шифра.

■ Контакти (Мени 3)

Имена и телефонске бројеве можете уписивати у именик контаката телефонског апарата као и у меморију SIM картице.

- У именику контаката телефонског апарата се могу чувати имена са бројевима и текстуалним подацима, напоменама, за свако име. За одређени број имена можете сачувати и слику. Колико ће имена моћи да буде сачувано, уписано, зависи од дужине самих имена, од броја и дужине телефонских бројева и текстуалних ставки.
Именик контаката телефонског апарата користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.
- Телефон подржава SIM картице у којима може бити меморисано до 250 имена и телефонских бројева. Имена и бројеви сачувани у меморији SIM картице означени су иконицом .

Избор подешавања за контакте

Притисните **Мени**, одаберите **Контакти** па **Подешавања**. Одаберите:

- **Меморија у употреби**, да одаберете листу контаката коју желите да користите. Да бисте имена и бројеве могли да преузимате из обе листе контаката, одаберите **Телефон и SIM карт.** Имена и бројеви ће се уписивати у именик контаката телефонског апарата.
- **Преглед контаката**, да одаберете како ће се приказивати имена, бројеви и слике за контакте.
- **Станје меморије**, да видите количину слободне и заузете меморије за контакте.

Меморисање имена и телефонских бројева (Додај контакт)

Имена и телефонски бројеви ће се уписивати у активну меморију (меморија у употреби); видите Избор подешавања за контакте горе у тексту

1. Притисните **Мени**, одаберите **Контакти** па **Додај контакт**.
2. Укуцајте име и притисните **ОК**. Видите Употреба традиционалног начина уноса текста на страници 37.
3. Укуцајте број телефона и притисните **ОК**. За унос телефонских бројева, погледајте Позивање на страници 31.
4. Пошто сачувате име и телефонски број, притисните **Заврши**.

Савет: Брзо меморисање У пасивном режиму, укуцајте телефонски број. Притисните **Орције**, па одаберите **Сачувaj**. Укуцајте име, притисните **ОК**, па затим **Заврши**.

Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном контакту

За свако име у именику контаката апарата можете меморисати различите врсте телефонских бројева и кратких текстуалних напомена.

Први број који се меморише аутоматски се поставља за основни, подразумевани, и означава се оквиром око ознаке типа броја, на пример . Када одаберете неко име из контаката да бисте га на пример позвали, ако не одаберете неки други, користиће се основни, подразумевани број.

1. Проверите да је активна меморија или *Telefon* или *Telefon i SIM kart..* Видите Избор подешавања за контакте на страници 66.
2. Да приступите листи имена и телефонских бројева, у пасивном режиму притисните или .
3. Дођите до имена коме желите да додате нови број или текстуални податак, и притисните **Detalji**.
4. Притисните **Opcije** и одаберите *Dodaj broj* или *Dodaj detalj*. Ако је име уписано у меморију SIM картице, оно ће бити пребачено у именик контаката телефонског апарата.
5. Изаберите један од следећих типова бројева: *Opšti*, *Mobilni*, *Kućni*, *Poslovni* или *Fax*,
или тип текста: *E-mail*, *Web adresa*, *Pošt. adresa* или *Napomena*.
Да промените тип броја или текста, одаберите *Promeni tip* из листе опција.
6. Укуцајте број или текст и притисните **OK** да то сачувате.
7. Притисните **Nazad** а затим **Izadi** да се вратите у пасивни режим.

Промена основног броја

Притисните или у пасивном режиму, дођите до жељеног имена па притисните **Detalji**. Дођите до броја који желите да поставите за основни, подразумевани, број. Притисните **Opcije** па одаберите *Postavi osnovni*.

Додавање слике неком имену или броју у контактима

Неком имену или броју у имену контаката телефонског апарата можете придодати слику у неком од подржаних графичких формата. Та слика се приказује када примите позив са тог броја телефона.

Притисните у пасивном режиму, дођите до имена (или броја) којем желите да придодате слику, па притисните **Detalji**. Притисните **Opcije** па одаберите *Dodaj sliku*. Отвара се листа фолдера у *Galerija*. Дођите до жељеног имена, притисните **Opcije** па одаберите *Sačuv. u kontakte*. Копија слике се додаје контакту.

Тражење неког контакта

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Nadi*.

2. У "падајући" прозор можете унети почетна слова имена које тражите.

Притискајте и да прелиставате имена у листи, а (и) да померате курсор у "падајућем" прозору.

3. Дођите до жељеног имена и притисните **Detalji**. Прелиставајте да видите податке, детаље за одабрано име.

Савет: Да брзо пронађете неко име или телефонски број, притисните или у пасивном режиму. Укуцајте једно, или више почетних слова имена, па дођите до жељеног имена.

Измена имена, броја или текстуалног дела, или промена слике

Дођите до имена (или броја) које желите да измените, па притисните **Detalji**. Дођите до имена, броја или текстуалног дела који желите да измените, па притисните **Opcije**. Одаберите *Izmeni ime*,

Izmeni broj, Izmeni detalj или *Promeni sliku*, унесите измене имена, броја или текстуалног податка, или промените слику, па притисните **OK**.

Брисање контаката

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Obriši*.

- Да контакте обришете појединачно, одаберите *Jedno po jedno* и дођите до контакта који желите да обришете. Притисните **Obriši**, па **OK** да потврдите брисање.
- Да обришете све контакте одједном, одаберите *Obriši sve*, дођите до једне од меморија, *Telefon* или *SIM kartica*, па притисните **Obriši**. Притисните **OK** да потврдите брисање користећи сигурносну шифру.

Брисање бројева, текстуалних ставки или слика

Притисните у пасивном режиму, дођите до жељеног имена (или броја), па притисните **Detalji**. Дођите до броја или текстуалне ставке коју желите да обришете, притисните **Opcije** па одаберите *Obriši broj* односно *Obriši detalje*. Ако за име или број имате придодату слику коју желите да обришете, притисните **Opcije** и одаберите *Obriši sliku*. Брисање слике у контакатима не брише исту и у *Galerija*.

Копирање контаката

Имена и телефонске бројеве из именика контаката телефонског апарата можете копирати у меморију SIM картице, и обратно.

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Kopiraj*.
2. Изаберите смер копирање, *Iz telefona u SIM karticu* или *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Одаберите *Jedno po jedno*, *Sve* или *Osnovni brojevi*.

- Ако одаберете *Jedno po jedno*, дођите до имена које желите да копирате и притисните **Копирај**.

Osnovni brojevi се приказује једино ако копирате ис телефона у SIM картицу. Копирају се само основни бројеви.

4. Да бисте одабрали да ли желите да се задрже или да се бришу изворни, оригинални контакти, одаберите *Sačuvaj original* или *Premesti original*.
  - Ако одаберете *Sve* или *Osnovni brojevi*, притисните **OK** када се прикаже упит *Da počnem sa kopiranjem?* или *Počni premeštanje?*.

Слање и примање визиткарте

Контакт податке неке особе можете да шаљете и примате као визиткарту OTA поруку, ако то подржава ваша мрежа.

Примање визиткарте

Када примите визиткарту, притисните **Prikaži**. Притисните **Sačuvaj** да визиткарту сачувате у именик контаката телефонског апарата. Да одбаците визиткарту, притисните **Izadi** па затим **OK**.

Слање визиткарте

Визиткарту можете послати на компатибилни телефон или ручни (хендхелд) уређај који подржава vCard стандард.

У листи контаката потражите контакт који желите да пошаљете, притисните **Detalji** па **Opcije**, и одаберите *Pošalji vizitkartu* па *Kroz tekst poruku*.

Брза бирања

За позивање преко тастера за брзо бирање, видите Брзо бирање неког телефонског броја на страници 32.

Додељивање телефонског броја тастеру за брзо бирање

Притисните **Мени** одаберите *Конткти* па *Брза бирања* и дођите до жељеног тастера за брзо бирање.

Притисните **Додели**, па **Тражи** затим одаберите прво име па телефонски број који желите да доделите тастеру. Ако је тастеру већ додељен неки телефонски број, притисните **Опције** да додељени телефонски број видите, промените или обришете.

Инфо бројеви

Инфо бројеве свог провајдера сервиса можете позивати ако се они налазе на SIM картици.

Притисните **Мени**, одаберите *Конткти* па *Инфо бројеви*. У некој од категорија, дођите до одговарајућег инфо броја, па притисните да тај број позовете.

Бројеви сервиса

Бројеве сервиса свог провајдера сервиса можете позивати ако се они налазе на SIM картици.

Притисните **Мени**, одаберите *Конткти* па *Бројеви сервиса*. Дођите до неког броја сервиса, па притисните да тај број позовете.

Моји бројеви

Телефонски бројеви који су додељени вашој SIM картици меморисани су у *Moji brojevi*, ако то ваша SIM картица допушта. Да видите ове бројеве, притисните **Мени**, одаберите *Kontakti* па *Moji brojevi*. Дођите до жељеног имена или броја и притисните **Vidi**.

Групе позивача

Имена и телефонске бројеве који су меморисани за контакте можете организовати у групе позивача. Телефон можете подесити да се за сваку групу позивача оглашава специфичним тоном звона и да на екрану приказује одређену сличицу, лого, када примате позив са неког броја из групе; види доле. Да подесите телефонски апарат да се оглашава звоном само на позиве са телефонских бројева који припадају одабраној групи позивача, видите *Upozoravaj na* у оквиру Подешавање тонова на страници 83.

Притисните **Мени**, одаберите *Kontakti* па *Grupe pozivača* и одаберите жељену групу позивача. Одаберите:

- *Naziv grupe*, укуцајте ново име, назив групе позивача па притисните **OK**.
- *Ton zvona grupe*, и одаберите тон звона за дату групу. *Uobičajeni* је онај тон звона који је одабран за тренутно активни начин рада.
- *Logo grupe*, па одаберите *Uključen* да подесите телефон да приказује лого групе, *Isključen* да се лого не приказује, или одаберите *Vidi* да видите лого групе.
- *Članovi grupe*; да додате неко име у групу позивача, притисните **Опције** па одаберите *Dodaj kontakt*. Дођите до имена које желите да додате групи, па притисните **Dodaj**.

Да из групе позивача уклоните неко име, дођите до тог имена и притисните **Опције** па одаберите *Ukloni kontakt*.

■ Начини рада (Мени 4)

Ваш телефон нуди групе подешавања, начине рада, у којима можете подесити тонске одзиве телефона за различите ситуације и различита окружења. Прво подесите по свом укусу начине рада, а затим је потребно само да активирате жељени начин. На располагању су наредни начини рада: *Opšti*, *Nečujan*, *Poluglasno*, *Glasno*, *Moj način 1* и *Moj način 2*.

Притисните **Мени** и одаберите *Načini rada*. Дођите до неког начина рада и притисните **Izaberi**.

- Да одабрани начин рада активирате, одаберите *Aktiviraj*.
- Да подесите начин рада да буде активан само одређено време, до 24 сата, одаберите *Ograniči trajanje* и подесите време престанка. Када подешени период истекне, активира се претходни начин рада који није био временски ограничен.
- Да начин рада подесите својим захтевима, одаберите *Prilagodi*. Одаберите параметар који желите да измените и извршите измене.

Подешавања тонова можете изменити и у менију *Podešavanje tonova*; видите Подешавање тонова на страници 83.

Подешавања маске за игре можете изменити у менију *Podešavanje proširenja*; видите Подешавање проширења на страници 84.

Поред тога, можете и променити име, назив начина рада, *Naziv načina*. Начину рада *Opšti* се не може мењати назив.

Савет: Да брзо промените начин рада, у пасивном режиму притисните главни прекидач **1**, дођите до начина рада који желите да активирате, и притисните **Izaberi**.

■ Подешавања (Мени 5)

Личне пречице

Листи својих личних пречица можете додати неке посебне функције, па их активирати било у пасивном режиму притиском на десни селекциони тастер (**Favoriti**) или из менија *Favoriti*. Видите Пасивни режим рада на страници 20 и Фаворити (Мени 13) на страници 112.

Да одаберете име за десни селекциони тастер и функције за своје личне пречице, притисните **Мени**, одаберите *Подешавања* па *Личне пречице*.

- Да одаберете текст, назив за десни селекциони тастер у пасивном режиму, одаберите *Десни селекциони тастер*. Одаберите *Favoriti* или *Kontakti*.
- Да бисте одабрали функције за своју листу личних пречица, одаберите *Изабери опције Favorita* и приказаће Вам се листа расположивих функција.

Дођите до жељене функције и притисните **Означи** да је додате у листу пречица.

Да уклоните неку функцију из листе, притисните **Уклони оз.**

- Да преуредите функције у листи, одаберите *Организуј опције Favorita*, а затим и жељену функцију. Притисните **Премести**, па одаберите где желите да преместите одабрану функцију.

Заштита екрана

Скрин сејвер, заштита екрана се активира када се телефон налази у пасивном режиму а ниједна од функција није коришћена одређени временски период. Да деактивирате скрин сејвер, заштиту екрана, притисните било који тастер. Заштита екрана се такође активира и када је телефон изван зоне покривања мреже.

Притисните **Мени**, одаберите *Подешавања* па *Заштита екрана*.

- Преко опције *Izaberi zaštitu* за заштиту екрана, скрин сејвер, можете одабрати неку слику или анимацију из фолдера *Galerija*.
- У оквиру опције *Pauza* одаберите временски период после којег ће се заштита екрана, скрин сејвер, активирати. У оквиру опције *Ostalo* можете подесити временски период те паузе до активирања заштите, и то од 5 секунди до 10 минута (минута:секунди).
- Одаберите *Uključena*, да активирате заштиту екрана, скрин сејвер.

Независно од подешавања заштите екрана, скрин сејвера, у циљу уштеде енергије, после одређеног периода неактивности телефона, на екрану ће се појавити дигитални сат. Видите Уштеда енергије на страници 21.

Имајте на уму да заштита екрана, скрин сејвер, поништава све остале графичке и текстуалне елементе екрана у пасивном режиму.

Подешавања времена и датума

Сат

Притисните **Meni**, одаберите *Podешavanja* па *Podешavanja vremena i datuma* па *Sat*.

Одаберите *Prikaži sat* да се време приказује у горњем десном углу екрана у пасивном режиму.

Одаберите *Podesi vreme* да подесите тачно време или *Oblik sata* да изаберете 12-часовни или 24-часовни формат приказа времена.

Сат користе наредне функције: *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, временски ограничени *Načini rada*, *Kalendar* и *Zaštita ekrana*.

Ако је из апарата извађена батерија дужи временски период, евентуално треба поново подесити време.

Датум

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanja vremena i datuma* па *Datum*. Одаберите:

- *Pokaži datum*, и датум ће се приказивати на екрану телефона у пасивном режиму.
- *Podesi datum*, да подесите датум.
- *Oblik datuma*, да одаберете формат приказивања датума.
- *Separator datuma*, да одаберете сепаратор за одабрани формат датума.

Аутоажурирање времена и датума

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanja vremena i datuma* па *Autoažuriranje vremena i datuma*. Да подесите телефонски апарат да аутоматски ажурира време и датум према тренутној временској зони, одаберите *Uključeno*. Да подесите телефонски апарат да тражи потврду пре ажурирања, одаберите *Prvo potvrdi*.

Аутоматско ажурирање датума и времена не мења време постављено за аларм, календар и алармне поруке. Та су времена по локалној временској зони. Ажурирање може довести до тога да су нека подешена алармна времена истекла.

Подешавање позива

Преусмерење

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje poziva* па *Preusmerenje* (мрежни сервис). Овом функцијом можете преусмерити своје долазне позиве на други број, на пример, на број своје говорне поште. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру. Опције преусмерења које не подржава ваша SIM картица или ваш оператор мреже се не приказују.

Одаберите жељену опцију преусмерења, на пример, одаберите *Preusmeri ako je zauzeto* да преусмерите говорне позиве када је линија заузета или када одбијете долазни позив.

Да опцију преусмерења укључите, одаберите *Aktiviraj*, па затим одаберите и временски период после којег ће се позив преусмерити, ако је то на располагању за дату опцију преусмерења. Одаберите *Poništi* или *Proveri stanje* да проверите да ли је преусмерење активирано или не. Истовремено може бити активно неколико опција преусмерења.

Да одједном поништите сва преусмерења позива, одаберите опцију *Poništi сва preusmerenja*.

За приказивање индикатора преусмерења у пасивном режиму, видите Пасивни режим рада на страници 20.

Одговор било којим тастером

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje poziva* па *Odgovor bilo kojim tasterom*. Одаберите *Uključen*, и на долазни позив можете одговорити кратким притиском било ког тастера осим тастера , селекционих тастера и , и тастера .

Аутоматско понављање бирања

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje poziva* па онда *Automatsko po- navljanje biranja*. Одаберите *Uključeno*, и апарат ће највише десет пута покушавати да успостави везу после првог неуспелог покушаја.

Брзо бирање

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje poziva* па онда *Brzo biranje*. Одаберите *Uključeno*, и имена и бројеве телефона додељене тастерима за брзо бирање, **2**јавс до **9**шхчз, можете позивати притиском и држањем одговарајућег нумеричког тастера.

Позив на чекању

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva* па *Позив на чекању*. Одаберите *Активирај*, и мрежа ће Вас обавештавати о долазном позиву у току разговора (мрежни сервис). Видите Позив на чекању на страници 33.

Извештај по позиву

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva*, па *Извештај по позиву*. Одаберите *Укључен*, и апарат ће на кратко приказивати трајање и цену (мрежни сервис) последњег позива.

Шаљи мој идентитет

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva*, па *Шаљи мој идентитет*. Одаберите *Да*, и ваш број телефона ће се приказивати позваној страни (мрежни сервис). Одаберите *Уобицајено mreži*, и користиће се она опција коју сте уговорили са провајдером сервиса.

Линија за одлазне позиве

Линија за одлазне позиве је мрежни сервис који Вам омогућава избор линије 1 или 2, тј. претплатничког броја, за своје одлазне позиве.

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva* па *Линија за одлазне позиве*. Ако одаберете опцију *Линија 2*, а нисте претплаћени на овај мрежни сервис, нећете моћи да позивате. Међутим, позиве можете примати на обе линије, без обзира на избор линије.

Ако то ваша SIM картица подржава, можете забранити избор линије тако што ћете одабрати опцију *Закључај*.

За детаљније информације о расположивости, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Савет: У пасивном режиму, са једне линије можете прелазити на другу, притиском и држањем тастера **#** *****.

Подешавање телефона

Језик

Изаберите језик екранских текстова свог телефона. Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanje*, *Пodešavanje telefona*, па *Језик telefona*. Ако се одабере опција *Аутоматски*, телефон бира језик на основу података са SIM картице.

Аутоматска заштита тастатуре

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи). Међутим, позивање броја службе помоћи преко једног тастера ("тастер 9") не функционише. Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

Тастатуру свог телефонског апарата можете подесити тако да се аутоматски блокира после одређеног временског периода. Период кашњења можете подесити у распону од 10 секунди до 60 минута (минута:секунди), после чијег истека се тастатура аутоматски блокира да би се спречило нехотично притискање тастера.

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanje*, *Пodešavanje telefona* па онда *Аутоматска заштита тастатуре*.

- Да активирате аутоматску заштиту тастатуре, одаберите *Укључена* након чега телефон приказује *Пodesi kašnjenje*. Укуцајте време и притисните **ОК**.
- Да деактивирате аутоматску заштиту тастатуре, одаберите опцију *Искључена*.

Погледајте и део Закључавање тастатуре (блокада) на страници 28.

Приказ информације о ћелији

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па *Приказ информације о ћелији* (мрежни сервис). Одаберите *Укључено* да подесите да Вас телефонски апарат обавештава када се користи у целуларној дигиталној мрежи која се базира на MCN (микро целуларна мрежа) технологији.

Ако је *GPRS veza* постављена на *Stalna veza*, инфо поруке се не могу примати. У том случају, поставите *GPRS veza* на *Po potrebi*; видите Подешавања када је GPRS одабрано за пренос података (носач података) на страници 103.

Поздравна порука

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па *Pozdravna poruka*. Укуцајте текст који желите да се кратко приказује на екрану када се телефон укључи. Да то сачувате, притисните **Опције** и одаберите *Sačuvaj*.

Избор мреже

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona*, па *Izbor mreže*. Одаберите *Automatski*, и телефон ће аутоматски бирати једну од целуларних комуникационих мрежа расположивих на датој локацији.

Ако одаберете *Ručni*, моћи ћете да одаберете неку од мрежа која има споразум о роингу са оператором ваше матичне мреже. Ако се прикаже упозорење *Nemaš pristup*, морате одабрати неку другу мрежу. Апарат остаје у режиму ручног избора мреже све док се не одабере аутоматски, или док се не убаци нека друга SIM картица.

Потврда акција SIM сервиса

Видите SIM сервис (Мени 14) на страници 112.

Помоћна објашњења

Да бисте подесили да апарат приказује помоћна објашњења, притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje telefona* па *Pomoćna objašnjenja*.

Видите и део Коришћење менија на страници 40.

Тон при укључењу

Да подесите телефонски апарат да се оглашава или не тоном укључења када га укључите, притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje telefona* па *Ton pri uključenju*.

Подешавање екрана

Тапет

Свој телефон можете подесити да у пасивном режиму приказује неку позадинску слику, тапет. Неке слике се већ налазе у менију *Galerija*. Сlike можете примити и путем милтимедија поруке, преузети их са неких услужних сајтова или их пренети из РС рачунара у свој апарат користећи PC Suite па их сачувати у мени *Galerija*. Ваш телефонски апарат подржава JPEG, GIF, BMP и PNG графичке формате.

Да изаберете слику за тапет

1. Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje ekrana* па *Tapet*.
2. Одаберите *Izaberi sliku* и приказаће се листа фолдера у менију *Galerija*.
3. Одаберите неки фолдер па дођите до жељене слике.
4. Да ту слику поставите за позадину, тапет, притисните **Опције** па одаберите *Postavi za tapet*.

Да активирате или деактивирате тапет

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje ekrana* па *Tapet*. Да активирате или деактивирате тапет, одаберите *Uključen*, односно *Isključen*.

Колор шеме

Боје одређених компонената екрана, рецимо индикатора и сигналних трака, можете мењати.

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje ekrana* па *Kolor šeme*. Одаберите жељену колор шему.

Лого оператора

Да подесите да телефон приказује или не логотип оператора мреже, притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje ekrana* па *Logo operatora*.

Имајте на уму да се лого оператора не приказује када се активира заштита екрана, скрин сејвер.

За детаљније информације и могућности добијања логотипа оператора путем SMS и MMS сервиса или Интернета, обратите се свом оператору мреже и/или провајдеру сервиса, и такође погледајте PC Suite на страници 113.

Осветљај екрана

Имате могућност промене контраста приказа на екрану.

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja*, *Podešavanje ekrana* па *Osvetljaj ekrana*. Помоћу тастера **(и)** смањите, односно повећајте контраст, па притисните **OK** да избор потврдите.

Подешавање тонова

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanje tonova*. Иста подешавања ћете наћи и у менију *Načini rada*; видите Начини рада (Мени 4) на страници 73. Имајте на уму да се подешавања која овде спроведете односе на активни начин рада. Одаберите:

- *Upozorenje na dolazni poziv*, да одаберете како ће Вас телефон обавештавати о долазном говорном позиву. Опције су: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvono*, *Kratak ton* и *Isključeno*.
- *Melodija* за долазне говорне позиве. Да одаберете неки од тонова, мелодија, звона сачуваних у *Galerija*, из листе тонова, мелодија звона одаберите *Otvori Galeriju*.
- *Jačina zvona* за долазне говорне позиве и приспеле поруке.
- *Vibracija* за долазне говорне позиве и приспеле поруке. Упозорење вибрацијом не функционише када је телефон прикључен на пуњач, стони држач или комплет за кола.
- *Ton poruke*, да подесите упозорење на приспеле поруке; *Tonovi tastature* или *Tonovi upozorenja*, да подесите телефон да се оглашава, на пример, када је батерија при крају.
- *Tonovi tastature*, да подесите јачину тонских одзива тастатуре.
- *Tonovi upozorenja*, да подесите телефон да се оглашава, на пример, када је батерија при крају.
- *Upozorenje ritmičnim svetlom*, да подесите телефон да при сваком пријему поруке или позива, пали и гаси своје позадинско осветљење у ритму одабраног звучног сигнала поруке, или тренутно активне мелодије звона.
- Одаберите *Upozoravaj na* да подесите апарата да звони само на позиве са телефонских бројева који припадају одабраној групи позивача. Дођите до жељене групе позивача, или до *Sve pozive*, па притисните **Означи**.

Савет: Ако тон, мелодију звона примите преко ОТА сервиса, или је преузмете у телефон, можете је сачувати у *Galerija*.

Подешавање проширења

Овај мени се приказује једино ако је на апарат прикључено, или раније било прикључено, неко од наредних проширења: слушалице HDB-4, хандсфри јединица CARK 126, Xpress-on™ Маска за игре или адаптер за слушни апарат (лупсет) LPS-4.

Притисните **Мени**, одаберите *Подешавања* па *Подешавање проширења*. Можете одабрати *Слушалице*, *Хендсфри*, *Лупсет* или *Маска за игре*, ако је дато проширење прикључено, или раније било прикључено на телефонски апарат. Одаберите:

- *Основни режим рада*, да одаберете који начин рада желите да се аутоматски активира када прикључите дато проширење. Када је проширење прикључено, можете одабрати неки други начин рада.
- *Аутоматски одговор*, да подесите апарат да аутоматски одговара на долазни позив после пет секунди. Ако је *Упозорење на долазни позив* постављено на *Кратак тон* или *Искључено*, аутоматско примање позива неће бити активно.
- *Осветљење*; да осветљење буде стално укључено, одаберите *Укључено*. Одаберите *Аутоматско*, да осветљење остаје укључено 15 секунди по притиску тастера. Опција *Осветљење* Вам је на располагању једино када је одабран *Хендсфри*.
- *Осветљење маске* да активирате или деактивирате осветљење када се користи Xpress-on™ Маска за игре. Имајте на уму да активирање осветљења маске брже троши батерију апарата.

Напомена: Деактивирајте осветљење маске увек када оно може да представља неке сметње.

Сигурносна подешавања

Напомена: Када се користе заштитне могућности које ограничавају позивање (забрана позивања, затворене групе корисника и фиксно бирање) у неким мрежама може бити могуће позивање одређених бројева службе помоћи (на пр. 112, 911 или другог званичног броја службе помоћи).

Притисните **Мени**, одаберите **Пodešavanje** па **Podešavanje zaštite**. Одаберите:

- **Zahtev za PIN šifrom**, да подесите апарат да захтева PIN шифру при сваком укључивању. Неке SIM картице не допуштају да се захтев за PIN шифром искључи.
- **Usluga zabrane poziva**, (мрежни сервис), да ограничите долазне и одлазне позиве. За ово Вам је неопходна шифра забране (позива).
- **Fiksno biranje**, да ограничите одлазне позиве само на одабране телефонске бројеве, ако то подржава ваша SIM картица. За ово Вам је неопходна PIN2 шифра.
- **Zatvorena grupa korisnika**. Затворена група корисника је мрежни сервис који дефинише групу особа коју можете позивати и која може позивати Вас. За више детаља, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.
- **Stepen zaštite**. Фабрички подешена сигурносна шифра је 12345.

Одаберите **Telefon**, и телефон ће захтевати унос сигурносне шифре када се убаца нова SIM картица.

Одаберите **Memorija**, и телефон ће захтевати унос сигурносне шифре када се бира меморија SIM картице и када желите да промените активну меморију (видите Избор подешавања за контакте на страници 66) или да копирате из једне меморије у другу (видите Копирање контаката на страници 69).

- **Pristupne šifre**, да промените сигурносну шифру, PIN шифру, PIN2 шифру и шифру за забрану позива. Шифре могу да садрже само цифре 0 до 9.

Врати фабричка подешавања

Да бисте неке параметре менија вратили на првобитне вредности, притисните **Meni**, одаберите *Podешavanje* па *Vrati fabrička podešavanje*. Укуцајте сигурносну шифру и притисните **OK**. Имајте на уму да се подаци које сте сами унели или преузели у телефон, рецимо имена и бројеви телефона сачувани у контактима, не бришу.

■ Аларм (Мени 6)

Аларм користи формат времена који је дефинисан за сат.

Притисните **Meni** и одаберите *Alarm*.

- Да поставите аларм, одаберите *Vreme alarma* и унесите жељено време за аларм. Да промените време постављено за аларм, одаберите *Uključi*.
- Да подесите тон, мелодију аларма, одаберите *Ton alarma*, па затим и жељену мелодију, тон.

Пошто истекне време подешено за аларм

Телефон се оглашава тоном, мелодијом аларма и пали и гаси текст *Alarm!* као и тренутно време.

Да бисте прекинули аларм, притисните **Prekini**. Ако аларм не прекинете у року од једног минута, или ако притиснете **Ponovi**, аларм се прекида и обнавља после десетак минута.

Ако је у време подешено за аларм апарат искључен он ће се аутоматски укључити и огласити алармом. Ако притиснете **Prekini**, апарат Вас пита да ли желите да га активирате, *Uključi telefon?* Притисните **Ne** да апарат искључите, или **Da** да позивате или примате позиве.

Напомена: Не притискајте **Da** ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

■ Галерија (Мени 7)

У фолдере Галерије можете меморисати слике и тонове, мелодије звона које сте примили у склопу мултимедија поруке; видите Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 57.

Галерија користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

1. Притисните **Мени** па одаберите **Galerija**. Приказује се листа опција.
2. Одаберите **Vidi foldere** да отворите листу фолдера.

Остале опције су:

- **Dodaj folder**, да додате нови фолдер. Унесите назив, име фолдера, па притисните **OK**.
- **Obrisi folder**, да одаберете фолдер који желите да обришете. Стандардне фолдере који долазе са софтвером телефона не можете брисати.
- **Promeni naziv**, да одаберете фолдер чији назив желите да промените. Стандардним фолдерима који долазе са софтвером телефона не можете мењати назив.
- **Dopuna galerije**, да у телефон преузмене додатне слике и мелодије. Одаберите **Dopuna slika**, односно **Dopuna melodija**. Приказује се листа расположивих адреса. Одаберите **Još adresa** да приступите листи адреса у менију **Servisi**; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 108.

Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену страницу. Ако повезивање не успе, вероватно се не може приступити датој страници преко сервиса чија подешавања везе тренутно користите. У том случају, уђите у мени **Servisi** и активирајте неки други скуп,

подешавања сервиса; видите Успостављање везе са сервисом на страници 104. Покушајте да се поново повежете на страницу.

За податке о доступности различитих сервиса, цене и начин тарифирања, обратите се свом оператору мреже и/или провајдеру сервиса.

3. Одаберите жељени фолдер и приказаће се листа датотека. *Slike* и *Melodije* су системски фолдери телефонског апарата.
4. Дођите до жељене датотеке. Притисните **Опције** и биће Вам евентуално на располагању неке од следећих опција:
  - *Otvori*, да отворите одабрану датотеку.
  - *Obriši*, да обришете одабрану датотеку.
  - *Pošalji*, да пошаљете датотеку уз мултимедија поруку.
  - *Premesti*, да датотеку преместите у неки други фолдер.
  - *Promeni naziv*, да датотеци дате нови назив, име.
  - *Postavi za tapet*, да одабрану датотеку поставите као тапет.
  - *Post. melodiju*, да одабрану датотеку поставите као тон, мелодију звона.
  - *Detalji*, да видите детаље датотеке, рецимо, величину.
  - *Složi*, да разврстате, сложите, датотеке и фолдере по датуму, типу, називу (имену) или величини.

■ Календар (Мени 8)

Календар Вам помаже у евиденцији подсетница, позива које треба обавити и рођендана.

Календар користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Притисните **Мени** па одаберите *Calendar*.

Савет: Да брзо отворите мени *Calendar*, у пасивном режиму притисните **↵**.

Дођите до жељеног дана. Актуелни датум је уоквирен. Ако за дати дан постоје напомене, слова су масна, подебљана. Да видите дневне напомене, притисните **Опције** и одаберите *Dnevnik*.

Савет: Да се крећете по напоменама по данима, притискајте **(** или **)**.

Да обришете неку напомену, дођите до ње, притисните **Опције** и одаберите *Vidi*. Приказ напомене Вам омогућава да видите детаље одабране напомене. Напомену можете прелиставати, кретати се по њој.

Савет: Да прелиставате појединачно дневне напомене у приказу напомена, притисните **(** или **)**.

Остале опције у прегледима календара могу обухватати:

- Опције уношења нове напомене, слања напомене на други телефон или копирања напомене у неки други дан.

- Опције брисања, уношења измена, премештања и понављања напомене.
- *Podešavanje*, да поставите датум, време, формат датума и времена, или дан којим почиње седмица. Опција *Auto. brisanje* Вам омогућава да подесите телефонски апарат да аутоматски, после одређеног времена, брише старе напомене. Међутим, напомене са понављањем, на пример, рођендани, се неће брисати.

Унос напомене у календар

За унос слова и бројева, видите Писање текста на страници 35.

Притисните **Meni** па одаберите *Kalendar*. Дођите до жељеног датума, притисните **Opcije** па одаберите *Stavi napomenu*. Одаберите једну од следећих врста напомена:

- *Podsetnik* - Унесите предмет подсетнице, притисните **Opcije** па одаберите *Sačuvaj*. Да поставите звучно упозорење, аларм за подсетницу, одаберите *Alarm uključen*, па затим подесите време аларма.
- *Poziv* - Унесите телефонски број, притисните **Opcije** па одаберите *Sačuvaj*. Унесите име, притисните **Opcije** и одаберите *Sačuvaj*. (Уместо да телефонски број унесете ручно, можете притиснути **Opcije** да име и телефонски број потражите у контактима.) Укуцајте време за позив и притисните **OK**. Да поставите звучно упозорење, аларм за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без упозорења, аларма), па затим подесите време аларма.
- *Rodendan* - Укуцајте име особе (или притисните **Opcije** да га потражите у контактима), притисните **Opcije** па одаберите *Sačuvaj*. Укуцајте годину рођења особе и притисните **OK**. Да поставите звучно упозорење, аларм за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без упозорења, аларма), па затим подесите време аларма.

Када је постављено звучно упозорење, аларм, код прегледа напомена приказује се индикатор .

Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену

Телефон пишти и приказује напомену. Ако је напомена типа "позив" , приказани број можете позвати притиском на . Да прекинете аларм и погледате напомену, притисните **Vidi**. Да прекинете аларм а да не погледате напомену, притисните **Izadi**.

■ Игре (Мени 9)

Софтвер вашег апарата садржи игре посебно програмиране за овај Nokia телефон.

Напомена: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Стартовање игре

1. Притисните **Мени**, одаберите **Игре** па **Izaberi igru**.
2. Дођите до неке игре или неког скупа игара (назив, име зависи од саме игре).
3. Притисните **Опције** па одаберите **Otvori** или притисните . Ако је одабрана самостална игра, она ће се стартовати.

У супротном, приказаће се листа игара одабраног скупа игара. Да стартујете неку од самосталних игара, дођите до ње, притисните **Опције** и одаберите **Otvori**, или притисните .

Имајте на уму да играње неких игара брже празни батерију телефонског апарата (па ће можда бити потребно да прикључите пуњач).

Остале опције које су на располагању за самосталну игру или скуп игара

За опције у играма, видите део Остале опције које су на располагању за самосталну апликацију или скуп апликација на страници 94.

Допуна игара

Притисните **Мени**, одаберите **Igre** па **Dopuna igara**. Приказује се листа расположивих адреса. Одаберите **Još adresa** да приступите листи адреса у менију **Servisi**; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 108.

Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељени сервис. Ако повезивање не успе, вероватно се не може приступити сервису чија подешавања везе тренутно користите. У том случају, уђите у мени **Servisi** и активирајте неки други скуп, подешавања сервиса; видите Успостављање везе са сервисом на страници 104. Покушајте да се поново повежете на сервис.

За податке о доступности различитих сервиса, цене и начин тарифирања, обратите се свом оператору мреже и/или провајдеру сервиса.

Имајте на уму да игра или апликација која се преузима може бити сачувана у мени **Aplikacije** уместо у мени **Igre**.

Имајте на уму да Nokia не гарантује за апликације преузете са других, а не њеног сајта. Ако се одлучите да са њих преузмете апликације, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други сајт.

Стање меморије за игре

Да бисте видели количину меморије која је на располагању за инсталисање игре и апликације, притисните **Мени**, одаберите **Igre** па **Memorija**.

Игре користе заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Подешавања игре

Притисните **Мени**, одаберите **Игре** па **Подешавања**, да подесите звук, светла и вибрације за дату игру.

■ Апликације (Мени 10)

Овај мени Вам омогућава рад са Java апликацијама које су инсталисане у вашем телефону. Софтвер вашег апарата садржи Java апликације посебно програмиране за овај Nokia телефон. Различити проверјери сервиса нуде и друге апликације. Пре него што будете могли да користите неку од тих апликација, морате је преузети у свој телефон.

Напомена: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Стартовање апликације

1. Притисните **Мени**, одаберите **Апликације** па **Изабери апликацију**.
2. Дођите до неке самосталне апликације или до неког скупа апликација (назив зависи од саме апликације).
3. Притисните **Опције** па одаберите **Отвори** или притисните . Ако је одабрана самостална апликација, она ће се стартовати.

У супротном, приказаће се листа апликација одабраног скупа апликација. Да стартујете неку од самосталних апликација, дођите до ње, притисните **Опције** и одаберите **Отвори**, или притисните .

Имајте на уму да коришћење неких апликација брже празни батерију телефонског апарата (па ће можда бити потребно да прикључите пуњач).

Остале опције које су на располагању за самосталну апликацију или скуп апликација

- **Obriši**, да обришете неку апликацију или скуп апликација у телефону.

Имајте на уму да ако у телефону обришете неку фабрички инсталисану апликацију или скуп апликација, исте можете поново преузети у телефон са Nokia Software Market (Nokia самоуслуга софтвера), www.softwamarket.nokia.com.

- **Web pristup**, да ограничите приступ апликације мрежи. Одаберите **Prvo pitaj** и телефон ће тражити одобрење за приступ мрежи, **Dozvoljeno** да допустите приступ мрежи, или **Nije dozvoljeno** да забраните приступ мрежи.
- **Ažuriraj verziju**, да проверите да ли је на располагању новија верзија апликације за преузимање са неког сервиса, ако то апликација подржава.
- **Web strana**, за додатне информације или податке за апликацију на Интернету. Ову могућност мора да подржава комуникациона мрежа. Приказује се једино ако је таква Интернет адреса дата са апликацијом.
- **Podešav. servisa**, специфична примарна подешавања претраживача која неке апликације могу захтевати.
- **Detalji**, за додатне информације о апликацији.

Преузимање апликације

Ваш телефон подржава J2ME™ Java апликације. Пре преузимања неке апликације, проверите да ли је она компатибилна са вашим телефоном.

Нове Java апликације можете преузимати на више начина:

- Притисните **Мени**, одаберите **Апликације** па **Допуна апликација** и приказаће Вам се листа расположивих адреса. Одаберите **Још адреса** да приступите листи адреса у менију **Servisi**; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 108.

Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељени сервис. Ако повезивање не успе, вероватно се не може приступити сервису чија подешавања везе тренутно користите. У том случају, уђите у мени **Servisi** и активирајте неки други скуп, подешавања сервиса; видите Успостављање везе са сервисом на страници 104. Покушајте да се поново повежете на сервис.

За податке о доступности различитих сервиса, цене и начин тарифирања, обратите се свом оператору мреже и/или провајдеру сервиса.

- Притисните **Мени** и одаберите **Servisi** да бисте пронашли страницу са које можете преузети одговарајућу Java апликацију. Видите Претраживање страница сервиса на страници 105.
- Употребите функцију допуна игара; видите део Допуна игара на страници 92.
- Да преузмете апликације у свој телефон из компатибилног PC рачунара, користите модул Nokia Application installer из пакета PC Suite.

Имајте на уму да Nokia не гарантује за апликације преузете са других, а не њеног сајта. Ако се одлучите да их преузмете Java апликацију потребна је сва предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други сајт.

Имајте на уму да игра или апликација која се преузима може бити сачувана у мени **Igre** уместо у мени **Апликације**.

Следећи текстови се могу појавити током преузимања или током рада Java апликације:

- **Акција nije uspeła**, дошло је до грешке у току неке операције.

- *Greška u aplikaciji*, дошло је до грешке у текућој апликацији.
- *Aplikacija nije podržana*, апликација није компатибилна са телефоном.
- *U toku je poziv*, апликација покушава да успостави Web конекцију док је говорни позив у току.
- *Format fajla nije poznat*, формат датотеке, фајла, је непознат.
- *Fajl je previše veliki*, фајл је превелик за отварање у телефону или мрежни пролаз не подржава велике фајлове.
- *Neispravan fajl*, апликација је погрешна.
- *Pokretanje nije uspeo*, телефон није успео да покрене апликацију. Молимо покушајте поново.
- *Ne mogu da pokrenem aplikaciju*, нема довољно ресурса, меморије, за покретање апликације. Завршите све активне везе или функције и покушајте поново да отворите апликацију.
- *Nepoznato* (појављује се у листи апликација), апликација је неисправна.

Стање меморије за апликације

Да бисте видели количину меморије која је на располагању за инсталисање игре и апликације, притисните **Мени**, одаберите *Aplikacije* па *Memorija*.

Апликације користе заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

■ Додаци (Мени 11)

У овом менију телефон Вам нуди додатне практичне функције.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити функције менија *Dodaci*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Калкулатор

Калкулатор у вашем телефону може да сабира, одузима, множи, дели, диже на квадрат, коренује и прерачунава конверзију валута.

Овај калкулатор има ограничену тачност и може доћи до грешака у заокруживању, посебно код дугих дељења

1. Притисните **Meni**, одаберите *Dodaci* па *Kalkulator*.
2. Када се на екрану прикаже "0", укуцајте први члан, број, рачунске операције; притисните **#** **☞** да унесете децимални зарез.
3. Притисните **Опције** па одаберите *Dodaj*, *Oduzmi*, *Pomnoži*, *Podeli*, *Kvadriraj*, *Kvadratni koren* или *Promeni znak*.

Савет: Или, притисните ***** **+** једном за сабирање, два пута за одузимање, три пута за множење и четири пута за дељење.

4. Унесите други број, члан.
5. За резултат, притисните **Опције**, и одаберите *Rezultat*. Поновите потребан број пута кораке 3 до 5.
6. Да започнете нови прорачун, прво притисните и држите **Обриши**.

Израчунавање конверзије валута

1. Притисните **Meni**, одаберите *Dodaci* па *Kalkulator*.
2. Да сачувате курс валута, притисните **Опције** и одаберите *Kurs*. Одаберите неку од опција које се приказују. Унесите курсни однос, притисните **#** **☞** за децимални зарез, па притисните **OK**. Курс валута остаје у меморији све док га не промените другим.

3. Да спроведете конверзију валута, укуцајте износ који конвертујете, притисните **Опције**, и одаберите *U domaću* или *U stranu*.

Савет: Прорачун конверзије валута можете спровести и у пасивном режиму. Укуцајте износ који конвертујете, притисните **Опције**, и одаберите *U domaću* или *U stranu*.

Тајмер

Притисните **Мени**, одаберите *Dodaci* па *Tajmer*. Унесите време за аларм у сатима и минутима, па притисните **ОК**. По жељи, напишите напомену која ће се приказати када истекне постављено време, и притисните **ОК** да стартујете тајмер.

- Да промените временски период за одбројавање, одаберите *Izmeni vreme*, или да зауставите тајмер, одаберите *Zaustavi tajmer*.

Ако је телефон у пасивном режиму када истекне време за аларм, он се оглашава звуком и пали и гаси текст напомене ако је постављена, или уместо њега текст *Vreme tajmera je isteklo*. Аларм прекидате притиском на било који тастер. Ако се не притисне ниједан тастер, аларм се аутоматски прекида после 30 секунди. Да прекинете аларм и обришете напомену, притисните **ОК**.

Штоперица

Користећи штоперицу можете мерити време, мерити пролазна или међувремена. У току мерења времена, могу се користити остале функције телефона. Да поставите мерење времена у позадини, притисните .

Употреба штоперице троши батерију и време аутономије апарата биће скраћено. Обратите пажњу да не оставите мерење времена у позадини док обављате друге радње са апаратом.

Праћење времена и међувремена

1. Притисните **Meni**, одаберите *Dodaci, Štoperica* па *Merenje iz delova*. Можете одабрати *Nastavi* ако сте поставили мерење времена у позадини.
2. Притисните **Počni** да започнете праћење времена. Притисните **Podeli** увек кад желите да очитате међувреме. Међувремена се дају у листи испод тренутно истеклог времена. Дођите до времена да бисте га погледали.
3. Да бисте прекинули праћење времена, притисните **Prekini**.
4. Притисните **Opције** па одаберите:
  - Počni*, да поново почнете праћење времена. Ново време се додаје претходно измереном.
  - Sačuvaj*, да сачувате време. Унесите назив, име за измерено време, па притисните **OK**. Ако се не унесе неко име, за име ће се користити укупно истекло време.
  - Poništi*, да поништите време без меморисања.

Пролазна времена

Притисните **Meni**, одаберите *Dodaci, Štoperica* па *Merenje prolaza*. Притисните **Počni** да започнете праћење времена, а *Prolaz* да очитате пролазно време. Да бисте прекинули мерење пролаза, притисните **Prekini**. Притисните **Opције** и моћи ћете да сачувате измерене пролазе или да их поништите. Видите Праћење времена и међувремена горе у тексту.

Преглед и брисање времена

Притисните **Meni**, одаберите *Dodaci* па *Štoperica*.

Ако штоперица није била претходно поништена, можете одабрати *Pokaži zadnje* да видите последње измерено време. Одаберите *Vidi vremena* и приказаће Вам се листа имена коначних времена скупова мерења тако да можете да одаберете онај који желите да погледате.

Да обришете сачувана времена, одаберите *Obriši vremena*. Одаберите *Obriši sve* па притисните **OK**, или, одаберите *Jedno po jedno*, дођите до времена која желите да обришете, притисните **Obriši** па затим **OK**.

■ Сервиси (Мени 12)

Својим телефоном можете приступати разним сервисима на Интернету. На пример, ти сервиси могу бити извештаји о времену, вести, редови летења или финансијске информације.

О расположивости, ценама и тарифирању ових сервиса распитајте се код свог оператора мреже и/или провајдера чији сервис желите да користите. Они ће Вам такође дати и упутства о начину коришћења њихових сервиса.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Користећи вишенаменски претраживач свог телефона можете претраживати сајтове, сервисе, који користе Wireless Mark-up Language (WML) или Extensible HyperText Markup Language (XHTML) језик. Пошто је екран и меморија телефона значајно мања од оних у рачунарима, Интернет садржај се приказује другачије на екрану телефонског апарата. Имајте на уму да можда нећете моћи да видите све детаље неке Интернет странице.

Основни кораци за приступ и коришћење сервиса

1. Меморишите подешавања, параметре сервиса неопходне за приступ сервису који желите да користите. Видите страницу 101.
2. Успоставите везу са датим сервисом. Видите страницу 104.

3. Започните претраживање страница сервиса. Видите страницу 105.
4. Пошто завршите претраживање сервиса, прекините везу са сервисом. Видите страницу 107.

Подешавање телефонског апарата за неки сервис

Подешавања сервиса можете примити и као ОТА поруку од оператора мреже или од провајдера сервиса који нуди сервис који желите да користите. Параметре, подешавања, можете уносити и ручно или их додавати и мењати помоћу пакета PC Suite.

За детаљније информације и правилна подешавања, обратите се оператору мреже или провајдеру који нуди сервис који желите да користите. Параметри, подешавања, се могу наћи и на њиховим веб сајтовима.

Меморисање параметара сервиса примљених као ОТА порука

Када параметре сервиса примите као ОТА поруку, на екрану ће се приказати обавештење *Podešavanja servisa su primljena.*

- Да подешавања сачувате, притисните **Опције** и одаберите *Sačuvaj.*

Ако параметри нису сачувани у *Aktivna servisna podešavanja*, онда су они сачувани као први слободни скуп везе и такође активирани.

Ако већ постоје неки параметри сачувани у *Aktivna servisna podešavanja*, приказаће се порука *Aktiviraj sačuvana podešavanja servisa?* Да активирате сачуване параметре, подешавања, притисните **Да**, или да их само сачувате, притисните **Не**.

- Да подешавања погледате, притисните **Опције** и одаберите *Vidi.* Да подешавања сачувате, притисните **Sačuvaj.**
- Да подешавања одбаците, притисните **Опције** и одаберите *Odbaci.*

Ручно уношење параметара сервиса

1. Притисните **Мени**, одаберите *Сервиси*, *Пodešavanja*, па *Podešavanje veze*.
2. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*.
3. Дођите до скупа везе који желите да активирате и притисните **Aktiviraj**.

Потребно је да активирате онај скуп везе у којем желите да сачувате подешавања, параметре. Скуп везе је група подешавања, параметара, неопходних за повезивање на неки сервис.

4. Одаберите *Izmena aktivnih serv. podešavanja*.

Сваки од параметара одаберите појединачно и унесите потребне вредности на основу информација које сте добили од свог оператора мреже или од провајдера сервиса.

- *Naziv podešavanja* - Унесите нови назив, име, датог скупа везе.
- *Početna strana* - Унесите почетну страну (хоумпејџ) сервиса који желите да користите; за тачку, притисните **100**.
- *Vrsta sesije* - Одаберите *Stalna* или *Privremena*.
- *Zaštita veze* - Одаберите *Uključena* или *Isključena*.

Када је заштита везе *Uključena*, телефон покушава да за комуникацију са сервисом користи заштићену, безбедну везу. Ако заштићена, безбедна веза није на располагању, веза се неће успоставити. Ако ипак желите да се повежете преко незаштићене, отворене везе, заштиту везе морате подесити на *Isključena*.

- *Prenos podataka* - Одаберите *GSM podaci* или *GPRS*. У вези подешавања одабраног носача података (преноса података), видите Подешавања када је GSM podaci одабрано за пренос података (носач података) и Подешавања када је GPRS одабрано за пренос података (носач података) даље у тексту.

За информације о тарифирању, брзини преноса и осталом, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Подешавања када је GSM подаци одабрано за пренос података (носач података)

- *Priključni broj* - Унесите одговарајући телефонски број.
- *IP adresa* - Унесите IP адресу; за тачку, притисните * +.
- *Vrsta autentikacije* - Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
- *Vrsta poziva sa podacima* - Одаберите *Analogno* или *ISDN*.
- *Brzina prenosa podataka* - Одаберите брзину преноса коју желите да користите, или одаберите опцију *Automatska*. *Automatska* је на располагању једино ако је тренутно за врсту позива са подацима (пренос података) одабрано *Analogno*. Стварна брзина преноса података зависи од провајдера сервиса.
- *Vrsta prijave* - Одаберите *Ručna* или *Automatska*.
- *Ime korisnika* - Унесите корисничко име.
- *Lozinka* - Унесите лозинку.

Подешавања када је GPRS одабрано за пренос података (носач података)

- *GPRS veza* - Одаберите *Po potrebi* или *Stalna veza*.
- *GPRS tačka pristupa* - Унесите име тачке приступа (приступне тачке).

Име тачке приступа, приступне тачке, је неопходно за повезивање на GPRS мрежу. Име тачке приступа добијате од свог оператора комуникационе мреже или од провајдера сервиса.

- *IP adresa* - Унесите IP адресу; за тачку, притисните * +. IP адресу добијате од свог оператора комуникационе мреже или од провајдера сервиса.

- *Vrsta autentifikacije* - Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
- *Vrsta prijave* - Одаберите *Ručna* или *Automatska*. Ако одаберете опцију *Automatska*, за пријаву ће се користити корисничко име и лозинка које унесете у наредним подешавањима. Ако одаберете опцију *Ručna*, при пријави ће се од Вас захтевати да сами унесете тражене податке.
- *Ime korisnika* - Унесите корисничко име.
- *Lozinka* - Унесите лозинку.

Успостављање везе са сервисом

1. Прво, проверите да су активирана подешавања сервиса који желите да користите. Да активирате подешавања:
  - Притисните **Мени**, одаберите *Servisi*, *Podešavanja*, па *Podešavanje veze*. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*, дођите до скупа везе који желите да активирате, па притисните **Активирај**.
2. Друго, повежите се са сервисом. Постоје три начина повезивања:
  - Отворите почетну страну, хоумпејџ, датог сервиса:
Притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Početna strana*, или у пасивном режиму, притисните и држите тастер Интернет .
  - Изаберите букмарк, адресу, датог сервиса:
Притисните **Мени**, одаберите *Servisi*, па *Adrese* и одаберите букмарк, адресу.
Ако адреса не функционише са тренутно активним параметрима сервиса, активирајте неки други скуп параметара сервиса и покушајте поново.

- Укуцајте адресу сервиса:

Притисните **Мени**, одаберите *Servisi*, па *Idi na adresu*. Укуцајте адресу датог сервиса и притисните **ОК**.

Имајте на уму да није неопходно уносити префикс `http://` испред адресе пошто се он додаје аутоматски.

Претраживање страница сервиса

Пошто се повежете са сервисом, можете започети његово претраживање. Функције тастера телефонског апарата могу се разликовати од једног до другог сервиса. Пратите текст упутства на екрану телефонског апарата. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру.

Имајте на уму да ако је за носач података, врсту везе, одабран GPRS, иконица **G** се приказује у горњем левом углу екрана у току претраживања. Ако у току GPRS везе, примите позив или текстуалну поруку, или упутите позив, у горњем десном делу екрана ће се приказати индикатор **G** који означава да је GPRS веза привремено обустављена (задржана). Након тога, телефон покушава да поново успостави GPRS везу.

Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања

- За кретање по некој страници користите било који од тастера за претрагу.
- Да одаберете неку истакнуту ставку, притисните .
- За унос слова и бројева, користите тастере - , а за унос специјалних карактера, притисните тастер ***+**.

Опције у току претраживања

Притисните **Опције** и биће Вам евентуално на располагању следеће опције. Провајдер сервиса може нудити и друге опције. Одаберите:

- **Početna strana**, да се вратите на почетну страну, хоумпејџ одабраног сервиса.
- **Adrese**. Видите Адресе (букмарк ознаке) на страници 108.
- **Dodaj adresu**, да тренутну страницу сачувате као букмарк, адресу.
- **Linkovi preuzim.**, да прикажете листу адреса за преузимање садржаја са мреже.
- **Prečice**, да отворите нову листу опција које нуди само дата страница.
- **Vidi sliku** или **Vidi slike**, да видите слике и анимације на датом страници.
- **Pozovi | Izmeni | Otvori red | Otvori | Otvori listu**, да позовете, да унесете текст или да одаберете неку истакнуту ставку на страници.
- **Idi na adresu**, да унесете адресу сервиса којем желите да приступите.
- **Servisni prijem**. Видите Сервисни пријем на страници 109.
- **Podešav. izgleda**. Видите Подешавање изгледа вишенаменског претраживача на страници 107.
- **Podešav. kukica**. Видите Избор подешавања кукица на страници 108.
- **Uzmi detalje**, да са тренутне странице преузмете бројеве, е-маил адресе или интернет адресе.
- **Učitaj ponovo**, да поново учитате и ажурирате садржај дате странице.
- **Obriši keš**. Видите Брисање кеш меморије на страници 110.
- **Info o zaštiti**, да видите податке о статусу заштите тренутне везе и сервера.
- **Prekini**. Видите Раскините везу са сервисом на страници 107.

Напомена: Информације и сервиси којима сте приступали чувају се у кеш меморији Вашег телефонског апарата. Кеш меморија је баферски меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (н.пр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апарата после сваке употребе.

За пражњење кеш меморије, погледајте Брисање кеш меморије на страници 110.

Директно позивање

Вишенаменски претраживач подржава функције којима можете приступати у току претраживања. Можете упутити говорни позив, послати DTMF тонске секвенце у току говорног позива и у телефон сачувати име и телефонски број са неке странице.

Раскините везу са сервисом

Да прекинете претраживање и раскинете везу, притисните **Опције** и одаберите **Prekini**. Када се прикаже упит **Prekini pretraživanje?** притисните **Da**.

Или, уместо тога притисните . Ако је **GSM podaci** одабрано као носач података, притисните двапут . Телефонски апарат раскида везу са датим сервисом.

Подешавање изгледа вишенаменског претраживача

- У току претраживања, притисните **Опције**, одаберите **Ostale opcije** па **Podešav. izgleda**, у пасивном режиму, притисните **Meni**, одаберите **Servisi, Podešavanje**, па **Podešavanje izgleda**.
- Одаберите **Prelom teksta**. Одаберите **Uključen**, и текст ће прелазити у наредни ред ако не може да стане у један. Ако одаберете **Isključen**, текст се скраћује ако је предугачак за један ред. Одаберите **Prikaz slika**. Одаберите **Ne**, и неће се приказивати слике на страницама. Ово може убрзати претраживање страница које садрже доста слика.

Избор подешавања кукица

Кукица, или "колачић", је податак који неки сајт, локација, уноси у кеш меморију претраживача вашег телефона. Тај податак могу бити, на пример, ваши кориснички подаци или преференце у претраживању. Кукице, колачићи, се чувају док не испразните кеш меморију; видите Брисање кеш меморије на страници 110.

1. У току претраживања, притисните **Опције**, одаберите *Ostale opcije, Zaštita*, па *Kukice*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени**, одаберите *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite* па *Kukice*.
2. Одаберите *Dozvoljene* или *Odbacuju se*, да допустите односно спречите пријем, постављање "кукица".

Адресе (букмарк ознаке)

Интернет адресу неке стране можете сачувати у меморију свог телефона као букмарк ознаку, адресу.

1. У току претраживања, притисните **Опције** па одаберите *Adrese*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Adrese*.
2. Дођите до адресе коју желите да употребите и притисните **Опције**.
3. Одаберите *Idi na* да се повежете са страницом на коју се адреса, букмарк ознака, односи. Такође можете и видети наслов и интернет адресу одабране букмарк ознаке, адресе, изменити или обрисати одабрану адресу или је послати директно на други телефонски апарат као букмарк, адресу, или као ОТА поруку, или креирати нову букмарк ознаку, адресу.

У вашем апарату су можда већ инсталисане неке адресе сајтова који нису ни у каквој вези са фирмом Nokia. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други сајт

Примање адресе (букмарк ознаке)

Када примите неку адресу, букмарк ознаку (која је послата као адреса, букмарк ознака), на екрану се приказује обавештење *1 адреса је примљена*. Притисните **Vidi** па **Опције** и одаберите **Vidi** да видите адресу, **Sačuvaj** да адресу сачувате, или **Odbaci** да је одбаците.

Преузимање

1. Да преузмете додатне мелодије, слике, игре или апликације у свој телефон, притисните **Мени**, одаберите **Servisi**, па **Linkovi preuzim..**
2. Одаберите **Dopuna melodija**, **Dopuna slika**, **Dopuna igara** или **Dopuna aplikacija**, да преузмете додатне мелодије, слике, игре, односно апликације.

Садржаје преузимајте само са извора, сајтова, у које имате поверење. Видите Допуна игара на страници 92 и Преузимање апликације на страници 94.

Сервисни пријем

Ваш телефон може да прима сервисне поруке (без вашег посебног захтева) које шаље ваш провајдер сервиса. Сервисне поруке су обавештења о, рецимо, главним вестима, насловима и могу садржати текстуалну поруку или адресу неког сервиса.

Да приступите модулу **Servisni prijem** у пасивном режиму, пошто сте примили неку сервисну поруку, притисните **Prikaži**.

- Ако притиснете **Izađi**, порука се премешта у *Servisni prijem*. Да накнадно приступите модулу *Servisni prijem*, притисните **Meni**, одаберите *Servisni Prijem*, *Podešavanja* па *Servisni prijem*.

Да у току претраживања приступите модулу *Servisni prijem*, притисните **Opcije**, одаберите *Ostale opcije* па *Servisni prijem*. Дођите до жељене поруке и притисните **Opcije**. Одаберите *Preuzmi* да активирате вишенаменски претраживач и преузмете у телефон маркирани садржај, или одаберите *Detalji* да вам се прикажу детаљни подаци о сервисном обавештењу, или пак одаберите *Obrisi* да га обришете.

Подешавање сервисног пријема

Притисните **Meni**, одаберите *Servisni Prijem*, *Podešavanja*, па *Podešavanje servisnog prijema*.

- Одаберите *Servisne poruke* па *Uključene* (или *Isključene*) да подесите телефон да прима (односно, да не прима) сервисне поруке.
- Одаберите *Automatska veza*. Ако сте подесили свој телефонски апарат да прима сервисне поруке, и одаберете опцију *Automatska veza uključena*, телефон ће аутоматски активирати вишенаменски претраживач када прими сервисну поруку.
Ако одаберете опцију *Automatska veza isključena*, телефон ће активирати претраживач тек када одаберете *Preuzmi* пошто примите сервисну поруку.

Брисање кеш меморије

Подаци и сервиси којима сте приступали се чувају у кеш меморији вашег телефонског апарата. Кеш је баферски меморијски простор који служи за привремено меморисање података. Да испразните, обришете кеш:

- у току претраживања; притисните **Opcije**, одаберите *Ostale opcije* па *Obrisi keš*, или
- у пасивном режиму; притисните **Meni**, одаберите *Servisni Prijem* па *Obrisi keš*.

Сертификати ауторитета

Да бисте користили неке сервисе, као што су банкарски сервиси, неопходни су Вам сигурносни сертификати. Коришћење сертификата Вам може помоћи да побољшате безбедност, заштиту, везе између свог телефона и мрежног пролаза или сервера, ако је за опцију *Zaštita veze* одабрано *Uključena*.

Сертификате ауторитета можете преузети са неке странице, ако дати сервис подржава коришћење сертификата ауторитета. Након преузимања, сертификат можете погледати па га затим меморисати или избрисати. Сачувани сертификати се додају листи сертификата у телефону.

На екрану телефонског апарата ћете видети напомену када идентитет неког сервера или гејтвеја (мрежног пролаза) не може бити верификован, када сертификат сервера или гејтвеја није аутентичан, или када немате исправни сертификат ауторитета у свом телефонском апарату.

Преглед листе сертификата ауторитета

Притисните **Мени** и одаберите редом *Servisi*, *Podešavanje*, *Podešavanje zaštite* па *Sertifikati autoriteta*.

Видите *Info o zaštiti* у делу Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања на страници 105.

Индикатор сигурности

Ако је иконица сигурне везе приказана у току везе, пренос података између телефонског апарата и мрежног пролаза, гејтвеја или сервера (за који постоји *IP adresa* у оквиру *Izmena aktivnih serv. podešavanja*) је шифрован. Међутим, иконица сигурности везе не значи да је и пренос података између гејтвеја, мрежног пролаза, и сервера (места на коме се чувају захтевани подаци) такође безбедан. Провајдер сервиса треба да осигура безбедност преноса података између гејтвеја и сервера са подацима.

■ Фаворити (Мени 13)

Да брзо приступите неким функцијама, притисните **Мени**, одаберите *Favoriti*, па затим из листе одаберите и жељену функцију.

Ако желите да додате неке функције у листу, притисните **Dodaj**, дођите до функције коју желите да додате, па притисните **Označi**.

За уклањање постојећих или додавање нових функција у листу, погледајте део Личне пречице на страници 74.

■ SIM сервиси (Мени 14)

Поред функција које нуди телефонски апарат, и ваша SIM картица може нудити додатне сервисе, услуге, којима приступате из овог менија. Он се приказује једино ако га подржава ваша SIM картица. Назив и садржаји овог менија зависе од расположивих сервиса.

Напомена: За податке у вези расположивости, цене и информације о начину коришћења SIM сервиса обратите се продавцу SIM картице, тј. оператору мреже, провајдеру или другом добављачу.

Имате могућност да подесите свој телефонски апарат да приказује потврдне поруке које размењују ваш телефон и комуникациона мрежа када користите сервисе SIM картице, тако што ћете одабрати опцију *Da* у менију *Potvrda akcija SIM servisa*, мени 4-3-6.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може подразумевати слање текстуалне поруке (SMS) или обављање телефонског позива који се наплаћују.

6. Комуникације са РС рачунаром

Користећи пакет PC Suite можете, на пример, да шаљете текстуалне и графичке поруке, као и да синхронизујете садржаје контаката и календара свог телефона и компатибилног РС рачунара.

Повежите комуникацијски адаптер кабл DKU-5 на USB порт свог рачунара и конектор на телефонском апарату.

Додатне информације као и датотеке за преузимање, нпр. пакет PC Suite, можете наћи у делу подршке на Nokia веб сајту, www.nokia.com.

■ PC Suite

Пакет PC Suite садржи следеће апликације:

- **Nokia Application Installer**, који служи за инсталисање Java апликација са РС рачунара у телефонски апарат.
- **Nokia Image Converter**, који служи за конверзију, прилагођавање слика за употребу у милтимедија порукама, или за тапете, као и за њихово пребацивање у телефон.
- **Nokia Sound Converter**, који служи за тонску обраду полифоних записа и прилагођавање за ваш телефонски апарат, као и за њихово пребацивање у телефон.
- **Nokia Content Copier**, за копирање или израду резервних (бекап) копија података из вашег телефона на РС рачунару или другом компатибилном Nokia телефону.
- **Nokia PC WAP Manager**, за уношење измена и слање ваших адреса, бумкарк ознака, или за ажурирање скупова везе у вашем телефону.

- **Nokia Phone Editor**, за слање текстуалних порука, измене именика контаката и подешавања порука у телефону.
- **Nokia PC Sync**, за синхронизацију именика контаката и календара између вашег телефона и компатибилног РС рачунара.
- **Nokia Connection Manager**, за бирање типа везе између РС рачунара и телефона.
- **Nokia PC Browser**, за копирање слика и мелодија из телефона у РС рачунар, и обратно.

Напомена: Институција заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова звона или другог садржаја.

7. О батерији

■ Пуњење и пражњење

Ваш телефонски апарат се напаја енергијом из акумулаторске батерије са могућношћу поновног пуњења.

Имајте на уму да се потпуне експлоатационе карактеристике нове батерије постижу тек после два или три комплетна циклуса пуњења и пражњења!

Батерија се може пунити и празнити стотине пута али ће се на крају истрошити. Када је радно време (време разговора и време спремности за рад) знатно краће од нормалног, време је да се купи нова батерија.

Користите само оне батерије које је одобрио произвођач телефона и пуните их само пуњачима које је исти одобрио. Ископчајте пуњач када се не користи. Не остављајте батерију прикључену на пуњач дуже од једне седмице, јер јој прекомерно пуњење може скратити век трајања. Ако се и не користи, потпуно пуна батерија ће се временом сама испразнити.

Екстремни температурни услови могу утицати на способност пуњења Ваше батерије.

Употребљавајте батерију само за оно за шта је намењена.

Никада не користите оштећени пуњач или батерију.

Не излажите батерију кратком споју. Случајан кратак спој може да настане ако неки метални предмет (новчић, спајалица или хемијска оловка) проузрокује директно спајање + и - извода батерије (металне траке на батерији), на пример, када носите резервну батерију у џепу или ташници. Кратким спајањем прикључака може се оштетити батерија или предмет којим се спаја.

Остављање батерије на топлим или хладним местима, као што је затворени аутомобил у летњим или зимским условима, смањује капацитет и век трајања батерије. Покушавајте да увек батерију држите на температури између 15°C и 25°C. Телефон са загрејаном или хладном батеријом може привремено да не

ради, чак и када је батерија потпуно напуњена. Експлоатационе карактеристике батерија су посебно ограничене при температурама знатно испод тачке мржњења.

Не бацајте батерије у ватру!

Батерије одлажите у складу са локалним прописима (н.пр. рецирклажа). Не одлажите их као кућни отпад.

ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Ваш телефон је производ високог квалитета и израде и њиме треба поступати пажљиво. Мада је пројектован за кориснике са активним стилем живота (па стога поседује побољшану заштиту од заплускивања водом, прашине и удара), препоруке које следе ће Вам помоћи да испоштујете све услове гаранције као и да у овом производу уживате дуги низ година.

- Држите телефонски апарат и све његове делове и прибор ван дохвата деце.
- Одржавајте га сувим. Атмосферске падавине и влага, као и све врсте течности или влаге могу садржати минерале који проузрокују корозију електронских кола.
- Не употребљавајте телефон, нити га држите на прашњавим и прљавим местима. Његови покретни делови се могу оштетити.
- Немојте држати телефон на местима са високом температуром. Високе температуре могу да скрате век трајања електронских уређаја, да оштете батерије и да деформишу или истопе неке пластичне материјале.
- Немојте држати телефон на местима са ниском температуром. Када се телефон загреје (до своје нормалне температуре), у унутрашњости се може појавити влага која може да оштети штампане плоче са електронским колима.
- Не покушавајте да отворите телефон. Нестручно руковање га може оштети.
- Чувајте телефон од падова, потреса или удараца. Грубо руковање може да проузрокује ломљење унутрашњих штампаних плоча са електронским колима.
- За чишћење телефона немојте да употребљавате јаке хемикалије, раствараче за чишћење, или јаке детерџенте.
- Не бојите телефон. Боја може блокирати покретне делове апарата и омести правилан рад.

- Користите само испоручену антену или одобрену замену. Неодобрене антене, модификације или прикључци могу оштетити телефон и представљати кршење прописа којима се регулишу радио уређаји.
- Све горње сугестије се у истој мери односе на телефонски апарат, пуњач и сав прибор. Уколико неки од њих не функционише исправно однесите га у најближи квалификовани сервис. Особље сервиса ће Вам помоћи и, уколико је потребно, обавити сервисирање.

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ

■ Безбедност саобраћаја

Не користите мобилни телефон док возите моторно возило. Увек осигурајте телефон у његовом држачу; не стављајте телефон на путничко седиште или на места са којих у случају судара или изненадног кочења може да склизне.

Запамтите, безбедност саобраћаја је увек на првом месту!

■ Радно окружење

Имајте на уму да треба да се придржавате свих посебних прописа који важе у свакој области и да искључите свој телефон увек када је забрањена његова употреба, или када она може да проузрокује сметње или опасност.

Користите телефон само у његовим нормалним радним положајима.

Делови телефонског апарата имају магнетна својства. Телефонски апарат привлачи метале па особе са слушним апаратима не треба да га држе на уву на којем је слушни апарат. Телефон увек држите у држачу пошто слушалица може да привуче металне материјале. Не стављајте кредитне картице или друге медије са магнетним записом у близину телефона пошто се на њима уписани подаци могу тако избрисати.

■ Електронски уређаји

Већина савремене електронске опреме је заштићена од радиофреквентних сигнала. Ипак, извесна електронска опрема може да буде незаштићена од радиофреквентних сигнала Вашег мобилног телефона.

Пејсмејкери

Произвођачи пејсмејкера препоручују минимално растојање од 20 цм између мобилног телефона и пејсмејкера како би се избегле могуће сметње код рада пејсмејкера. Ове препоруке се поклапају са независним истраживањима и препорукама Wireless Technology Research. Особе са пејсмејкерима:

- Када је телефон укључен треба увек да га држе на растојању већем од 20 цм од свог пејсмејкера;
- Не би требало да носе телефон у џепу на грудима;
- Треба да користе уво на супротној страни од пејсмејкера како би могућност стварања сметњи свеле на минимум.
- Уколико имате било какав разлог да посумњате да долази до сметњи, одмах искључите свој телефон.

Слушни апарати

Неки дигитални мобилни телефони могу да стварају сметње извесним слушним апаратима. У случају таквих сметњи, консултујете се са својим провајдером.

Остали медицински уређаји

Рад било којих радиопредајних уређаја, укључујући и целуларне телефоне, може да ствара сметње у функционисању неадекватно заштићених медицинских уређаја. Консултујте лекара или произвођача медицинских уређаја да бисте утврдили да ли су уређаји адекватно заштићени од спољне енергије радиофреквентних таласа, или уколико имате нека друга питања. Искључите свој телефон у здравственим установама када у њима истакнута правила налажу да то учините. Болнице или здравствене установе можда користе опрему која може да буде осетљива на спољну енергију радиофреквентних таласа.

Моторна возила

Радиофреквентни сигнали могу да утичу на непрописно инсталисане или неадекватно заштићене електронске системе у моторним возилима (на пр. електронски системи за убризгавање горива, електронски системи за заштиту од проклизавања (заштиту од блокирања), електронски системи за регулацију брзине, системи са ваздушним јастуком). За то се у вези Вашег возила информишите код произвођача или његовог

представника. Такође консултујете и произвођача друге опреме која је додатно инсталисана у Вашем моторном возилу.

Истакнути натписи

Искључите свој телефон у сваком објекту где то захтевају истакнути натписи.

■ Потенцијално експлозивне атмосфере

Искључите свој телефон када се налазите у некој средини са потенцијално опасном атмосфером и придржавајте се свих знакова и упутстава. Варнице у таквим срединама могу да проузрокују експлозију или пожар што може довести до телесних повреда или чак и смрти.

Корисницима се саветује да искључе телефон када се налазе на местима за точење горива (пумпној станици). Корисници се упозоравају да треба да се придржавају ограничења у погледу употребе радио опреме у складиштима горива (складиште горива и дистрибутивни центри), хемијским постројењима или на местима где се врши минирање.

Средине са потенцијално експлозивном атмосфером су често, али не увек јасно обележене. То су најчешће потпалубља чамаца, места за транспорт или складиштење хемикалија, моторна возила са погоном на течни (пропан-бутан) плин, зоне у којима ваздух садржи хемикалије или честице, на пример жита, прашину или метални прах, као и све друге средине у којима се обично препоручује да искључите мотор аутомобила.

■ Моторна возила

Само квалификовано особље би требало да сервисира телефон или да га инсталира у моторно возило. Погрешно инсталисање или сервисирање може да буду опасно и да поништи све гаранције за апарат.

Проверавајте редовно да ли је целокупна опрема мобилног телефона у Вашем возилу прописно монтирана и да ли правилно функционише.

Не држите нити носите запаљиве течности, гасове или експлозивне материје на истом месту где држите телефон, његове делове или прибор.

Код моторних возила која су опремљена ваздушним јастуком, имајте у виду да се ваздушни јастук надувава великом силом. Не постављајте никакве предмете, укључујући и фиксне и преносне бежичне уређаје, у простор изнад ваздушних јастука, нити у зону надувавања ваздушног јастука. Уколико је опрема мобилног телефона за аутомобил непрописно инсталисана а ваздушни јастук се надува може доћи до озбиљних повреда.

Употреба Вашег телефона у ваздуху је забрањена. Искључите свој телефон пре уласка у авион. Употреба мобилних телефона у авиону може да представља опасност за функционисање авиона, да доведе до прекида бежичне телефонске мреже, и да буде противзаконита.

Непоштовање ових упутстава може да доведе до привременог обустављања или ускраћивања коришћења телефонских услуга, или до предузимања судског поступка, или до оба.

■ Хитни позив

Важно: Овај телефон као и сваки бежични телефон ради користећи радио сигнале, бежичне и земаљске мреже као и функције које програмира сам корисник. Из тог разлога успостављање везе у свим условима се не може гарантовати. Зато се не бисте никада требало ослањати само на мобилни телефон за успостављање важних комуникација (на пр., позиви за хитну медицинску помоћ)

Хитни позиви можда нису могући на свим мрежама мобилне телефоније или при коришћењу неке услуге мреже и/или неке могућности телефона. Проверите то код локалног провајдера.

Слање хитних позива:

1. Укључите телефон уколико није укључен. Проверите да ли је јачина сигнала адекватна. Неке мреже захтевају да је важећа SIM картица правилно уложена у телефон.
2. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана и апарат активирате за телефонирање.
3. Унесите број службе помоћи за своју тренутну локацију (на пр. 112, 911 или неки други званични број службе помоћи). Бројеви службе помоћи су различити за различите локације.
4. Притисните тастер .

Ако су активиране одређене функције, можда ћете прво морати да их искључите пре него што будете могли да упутите позив служби помоћи. Консултујте ово Упутство и Вашег локалног провајдера услуга целуларне мреже.

Када шаљете позив служби помоћи, обратите пажњу на то да дате све неопходне информације што је могуће тачније. Упамтите да је Ваш мобилни телефон можда једино средство комуникације на месту догађаја несрећног случаја; не прекидајте везу све док Вам се не дозволи да то учините.

■ Информације о сертификацији (SAR)

ОВАЈ МОДЕЛ ТЕЛЕФОНСКОГ АПАРАТА ЗАДОВОЉАВА ЗАХТЕВЕ ЕКСПОЗИЦИЈЕ РАДИО ТАЛАСИМА

Ваш бежични телефонски апарат је радио предајник и пријемник. Он је пројектован и произведен тако да не прелази граничне вредности зрачења за експозиције енергије радиофреквентних таласа које препоручују међународне смернице (ICNIRP). Те граничне вредности су део свеобухватних смерница и оне одређују допуштене нивое енергије радиофреквентних таласа за општу популацију. Ове смернице су развиле независне научне организације путем периодичних и детаљних процена научних студија. Ове смернице садрже и значајну сигурносну резерву која је намењена да осигура безбедност свих особа без обзира на старосну доб или здравствено стање.

Стандард за експозицију за мобилне телефоне користи јединицу мере познату као Степен специфичне абсорпције, или SAR (Specific Absorption Rate). SAR гранична вредност назначена у тим међународним смерницама износи 2,0 W/kg*. Тестови за одређивање SAR вредности спроводе се за стандардне радне положаје са телефонским апаратом који емитује на својој највећој атестираној снази у свим испитиваним фреквентним опсезима. Мада је SAR вредност установљена за највећи атестирани ниво снаге, стварна SAR вредност телефонског апарата у раду може бити значајно испод те максималне вредности. Ово је стога што је апарат пројектован да ради на више нивоа снаге како би користио само онолику снагу која је потребна да доспе до мреже. Генерално, што сте ближе базној станици, снага предаје телефонског апарата је нижа.

Највиша SAR вредност за овај модел телефонског апарата тестирано за држање на уву је 0,76 W/kg. Мада могу постојати разлике у SAR вредностима за различите телефоне и различите положаје, све оне задовољавају одговарајуће међународне смернице за експозицију радиофреквентним таласима.

Овај производ задовољава смернице за експозицију радиофреквентним таласима када се користи било у нормалном положају, уз уво, или када је одвојен од тела најмање 2,2 цм. Када се користи футрола, копча за појас или држач за ношење на телу, исти не би требало да садржи метал а требало би да одржава производ одвојен од тела најмање 2,2 цм.

* SAR гранична вредност за мобилне телефоне у јавној употреби износи 2,0 W/kg. у просеку распоређено на десет грама телесног ткива. Смернице садрже и значајну сигурносну резерву ради додатне заштите људи као и на рачун компензације могућих одступања у измереним вредностима. SAR вредности могу бити различите у зависности од националних захтева за извештавањем као и од фреквентног опсега комуникационе мреже. Податке о SAR вредностима у другим регионима можете наћи у склопу информација о производу на адреси www.nokia.com.